

Sverigedemokraternas väljare 2026

Hur deras syn på samhället, politiken och sig själva
förändrats jämfört med M- och S-väljare

Pontus Strimling, Kimmo Eriksson, Simon Karlsson och Jens Rydgren

Med förord av Gustaf Arrhenius

Sverigedemokraternas väljare 2026

**Hur deras syn på samhället, politiken och sig
själva förändrats jämfört med M- och S-väljare**

Pontus Strimling, Kimmo Eriksson,
Simon Karlsson och Jens Rydgren
FORSKNINGSRAPPORT 2026/2
STOCKHOLM, SVERIGE 2026

**Institutet för
framtidssudier**

Institutet för framtidsstudier (IFFS) är en självständig forskningsstiftelse som bedriver tvärvetenskaplig och policyrelevant forskning om avgörande framtidsfrågor: klimatet och vårt ansvar gentemot framtida generationer, nya teknologier och mänsklighetens framtid, demokratins utveckling på lång sikt, jämlikhet och diskriminering – och mycket annat. Med seminarieverksamhet, löpande publiceringar och breda samarbeten arbetar vi för att stimulera framtidsperspektivet i såväl forskning som samhällsdebatt.

Denna studie har möjliggjorts med finansiering av Hamrinstiftelsen.

© Författarna och Institutet för framtidsstudier 2026

Formgivning: Tove Salomonsson

Tryck: Elanders, Stockholm, 2026

Distribution: Institutet för framtidsstudier

Förord

Sverigedemokraternas (SD) utveckling – från ett mycket litet parti bildat 1988 till ett parti som har ökat sin röstandel i sex riksdagsval i följd och i det senaste valet nått 20,54 procent – saknar motstycke i svensk politisk historia. Det närmaste man kommer är Socialdemokraternas kraftiga uppgång från valet 1908 till höstvalet 1914, då partiet gick från cirka 14,6 till 36,4 procent på sex år. Detta skedde dock under den period då den allmänna rösträtten för män infördes och tillämpades för första gången i 1911 års val.

Redan i valet 2014 hade SD nått 12,9 procent av rösterna men trots det fanns det ingen heltäckande studie av SD:s väljare: vilka värderingar och uppfattningar de hade, vilka partier de kom ifrån och hur partiet och dess väljarkår kunde väntas utvecklas. Därför beslutade Institutet för framtidsstudier 2017 att genomföra en sådan studie vilket 2018 resulterade i forskningsrapporten Sverigedemokraternas väljare: Vilka är de, var kommer de ifrån och vart är de på väg? Rapporten väckte stort intresse och diskuterades livligt.

Nu har åtta mycket händelserika år gått sedan 2018 års rapport kom ut: pandemi och flera omfattande, långvariga och blodiga krig med kraftigt stigande inflation, energikris och Sveriges inträde i Nato i spåren; Trumps återkomst till makten med en oberäknelig ekonomisk politik och sönderfallet för den tidigare rådande världsordningen som följd; en allt snabbare klimatförändring med nya värmerekord och massiva skogsbränder; samt AI-teknikens breda genomslag med stora sociala och ekonomiska konsekvenser i sikte – bland mycket annat. På hemmaplan föll under samma period den barriär som länge hållit SD utanför politiskt inflytande när partiet genom Tidöavtalet 2022 blev en del av regeringsunderlaget. Hur har allt detta påverkat SD-väljarnas syn på det egna partiet, på dess kärnfrågor och på de andra partierna i studien, Moderaterna (M) och Socialdemokraterna (S) – och hur har M- och S-väljarnas syn på SD och dess väljare förändrats? Det är några av frågorna som belyses i denna uppföljningsrapport.

2018 års rapport innehöll flera förutsägelser och hypoteser om hur resultaten skulle tolkas, till exempel att väljarrörligheten framöver skulle vara liten mellan S och SD men betydligt större mellan M och SD; att SD-väljarna med S-bakgrund inte längre kände tillhörighet med sitt tidigare parti; samt att väljarna redan då var högerväljare snarare än mittenväljare – en slutsats som denna rapport återvänder till och prövar på nytt. Med den nya mätningen på plats går det nu att utvärdera dessa och flera andra av rapportens förutsägelser och tolkningar – både sådana som slog in och sådana som höll sämre – och att därutöver göra andra belysande jämförelser mellan de två mätningarna.

Att denna uppföljningsstudie har kunnat genomföras beror helt på det generösa och ovanligt snabba stödet från Hamrinstitfelsen. Vi vill alla uttrycka vår varma tacksamhet till stiftelsen, dess ordförande Lovisa Hamrin och dess vd Hanna Ståhl.

Gustaf Arrhenius

Vd, Institutet för framtidsstudier

Professor, praktisk filosofi

Innehåll

Förord	5
Innehåll	7
Huvudresultat	9
Main findings	11
1. Väljargruppernas förhållande till regeringsmakten och varandra	13
2. Antietablissemang och misstänksamhet	21
3. Upplevd marginalisering och välmående	29
4. Polarisering	35
5. Ekonomiska åsikter	39
6. Synen på omvärlden	45
7. Värderingsfrågor	51
8. Invandringen, nationell identitet och villkorat medborgarskap	59
Referenser	69
Metod	71
Bilaga: Frågeförteckning	75
Författarna	94
Tidigare utgivet	95

Huvudresultat

Den här rapporten bygger på en enkätundersökning som genomfördes 2026 bland svenska väljare som stöder Moderaterna (M), Socialdemokraterna (S) eller Sverigedemokraterna (SD). När vi gjorde en liknande undersökning 2018 var Sverigedemokraterna politiskt isolerade och saknade inflytande över regeringsmakten. I dag är partiet stödparti åt en moderatledd regering. Vi finner att SD-väljarna har blivit en del av högerns regeringsgemenskap samtidigt som flera av gruppens särdrag finns kvar: lågt förtroende för etablerade medier och forskare och tilltagande klimatskepsis. I invandringsfrågan har hållningen skärpts i de kulturella frågorna, samtidigt som oron för konkurrensen om jobben har minskat. De främsta resultaten är följande:

- **SD-väljarna står nära Moderaterna och långt från Socialdemokraterna.** År 2026 ser 80 procent av SD-väljarna positivt på Sveriges framtid under ett moderat styre, jämfört med 42 procent 2018. Endast 5 procent ser positivt på ett socialdemokratiskt styre. På känslotermometern, där de svarande får värdera väljarna i de övriga partierna i tre frågor på en skala från 0 till 10, ger SD-väljarna M-väljarna 7,3 och S-väljarna 3,4. Bland de SD-väljare som uppger ett andrahandsval väljer 52 procent Moderaterna och endast 3 procent Socialdemokraterna.
- **M-väljarna har blivit mer positivt inställda till SD, men inte i samma utsträckning.** Andelen M-väljare som ser positivt på Sveriges framtid under ett SD-styre har stigit från 24 till 40 procent, vilket är betydligt lägre än de 80 procent bland SD-väljarna som ser positivt på ett M-styre. Samma asymmetri finns på känslotermometern: M-väljarna ger SD-väljarna 5,7, medan SD-väljarna ger M-väljarna 7,3. Den syns också i dejtingfrågan, där 63 procent av M-väljarna kan tänka sig att dejta en SD-väljare, medan 91 procent av SD-väljarna kan tänka sig att dejta en moderat.
- **SD-väljarnas politiska misstro har minskat, men misstron mot medierna består.** Förtroendet för riksdagen steg från 6 till 43 procent, medan förtroendet för de etablerade medierna är i stort sett oförändrat: för SVT 29 procent 2018 respektive 28 procent 2026 och för Dagens Nyheter 17 procent i båda mätningarna.
- **Klimatskepsisen tilltar.** Andelen SD-väljare som förkastar den vetenskapliga konsensusen om att den globala uppvärmningen orsakas av människan ökade från 14 till 25 procent. Skepsisen syns också i politiken: 59 procent av SD-väljarna vill att samhället lägger mindre vikt vid klimatfrågan, jämfört med 25 procent av M-väljarna och 4 procent av S-väljarna. Motståndet mot vegetariska skoldagar har ökat i alla tre väljargrupper, mest bland SD-väljarna som gått

från 49 till 75 procent, och i denna grupp har också förtroendet för SVT:s och SR:s klimatrapportering fallit från 28 till 19 procent. Bland de fem av medierna rapporterade ämnen som mättes är det den enda nedgången som är större än felmarginalen.

- **SD-väljarna har blivit ekonomiska högerväljare.** I två frågor befinner de sig nu till höger om M-väljarna: 75 procent vill sänka skatterna, jämfört med 71 procent av M-väljarna, och 63 procent anser att den offentliga sektorn är för stor, jämfört med 58 procent av M-väljarna. Båda andelarna har vuxit sedan 2018, från 67 respektive 52 procent, medan M-väljarnas åsikter är oförändrade.
- **SD-väljarnas invandringsmotstånd har blivit mer kulturellt och mindre ekonomiskt.** Kravet på en minskad invandring ligger kvar nära taket, 98 procent 2018 och 97 procent 2026, och vi ser en ökning gällande de kulturella frågorna. Andelen som anser att invandringen försvagar den svenska kulturen steg från 82 till 87 procent, andelen som hellre vill ha infödda svenskar som grannar ökade från 66 till 72 procent och andelen som instämmer i att vissa folkslag är mer intelligenta än andra steg från 36 till 47 procent. Samtidigt sjönk andelen som anser att invandrare tar jobb från infödda, från 34 till 26 procent. Bland M-väljarna steg andelen som vill minska invandringen från 75 till 80 procent, medan den sjönk från 38 till 30 procent bland S-väljarna.
- **Svenska värderingar väger tungt i alla läger, men grupperna menar olika saker med dem.** En stor majoritet anser att det är viktigt att dela svenska värderingar för att räknas som svensk: 96 procent av SD-väljarna, 91 procent av M-väljarna och 62 procent av S-väljarna. Kravet väger så tungt att 71 procent av SD-väljarna och 51 procent av M-väljarna godtar avsaknad av svenska värderingar som skäl att återkalla ett medborgarskap, jämfört med 20 procent av S-väljarna. Däremot råder ingen enighet om vad svenska värderingar är. Att bevara svenska traditioner och svensk kultur räknas till de tre viktigaste svenska värdena av 49 procent av SD-väljarna, men bara av 27 procent av M-väljarna och 9 procent av S-väljarna.
- **Det finns stor känslomässig polarisering.** Bara 14 procent av S-väljarna kan tänka sig att dejta en SD-väljare, och på känslotermometern ger S-väljarna SD-väljarna 2,2. Båda är de lägsta värdena i materialet. Avståndet är ömsesidigt men asymmetriskt: 48 procent av SD-väljarna kan tänka sig att dejta en socialdemokrat, och SD-väljarna värderar S-väljarna till 3,4. Inom högerblocket är avstånden små men också där asymmetriska: 91 procent av SD-väljarna kan tänka sig att dejta en moderat, jämfört med 63 procent av M-väljarna som kan tänka sig att dejta en SD-väljare.

Main findings

This report is based on a survey conducted in 2026 among Swedish voters who support the Moderate Party (M), the Social Democrats (S), or the Sweden Democrats (SD). When we conducted a similar survey in 2018, the Sweden Democrats were politically isolated and lacked influence over the government. Today, the party is a support party for a Moderate-led government. We find that SD voters have become part of the right-wing governing community, while several of the group's distinctive characteristics remain: low trust in established media and researchers, and growing climate scepticism. On immigration, the stance has hardened on cultural issues, while concern about competition for jobs has diminished. The main findings are as follows:

- **SD voters are more aligned with the Moderates than the Social Democrats.** In 2026, 80 percent of SD voters view Sweden's future positively under Moderate rule, compared to 42 percent in 2018. Only 5 percent view a Social Democrat-led government positively. On the feeling thermometer, where respondents rate voters of the other parties on three questions on a scale from 0 to 10, SD voters give M voters 7.3 and S voters 3.4. Among SD voters who name a second-choice party, 52 percent choose the Moderates and only 3 percent the Social Democrats.
- **M voters have become more positively disposed toward SD, but not to the same extent.** The share of M voters who view Sweden's future positively under SD governance has risen from 24 to 40 percent, which is considerably lower than the 80 percent of SD voters who view a Moderate-led government positively. The same asymmetry appears on the feeling thermometer: M voters give SD voters 5.7, while SD voters give M voters 7.3. It is also visible in the dating question, where 63 percent of M voters could imagine dating an SD voter, while 91 percent of SD voters could imagine dating a Moderate.
- **SD voters' political distrust has decreased, but distrust of the media persists.** Trust in the Swedish Parliament (Riksdagen) rose from 6 to 43 percent, while trust in the established media is largely unchanged: for SVT 29 percent in 2018 and 28 percent in 2026, and for Dagens Nyheter 17 percent in both surveys.
- **Climate scepticism is increasing.** The share of SD voters who reject the scientific consensus that global warming is caused by humans increased from 14 to 25 percent. The scepticism is also reflected in policy preferences: 59 percent of SD voters want society to place less emphasis on the climate issue, compared to 25 percent of M voters and 4 percent of S voters. Opposition to vegetarian school

lunches has increased across all three voter groups, most among SD voters, who went from 49 to 75 percent, and within this group trust in SVT's and SR's climate reporting has fallen from 28 to 19 percent. Among the five media-reported topics measured, this is the only decline larger than the margin of error.

- **SD voters have, economically speaking, become right-wing voters.** On two issues they now sit to the right of M voters: 75 percent want to cut taxes, compared to 71 percent of M voters, and 63 percent consider the public sector too large, compared to 58 percent of M voters. Both shares have grown since 2018, from 67 and 52 percent respectively, while M voters' opinions are unchanged.
- **SD voters' opposition to immigration has become more cultural and less economic.** The demand for reduced immigration remains close to its ceiling — 98 percent in 2018 and 97 percent in 2026 — and we see an increase on the cultural questions. The share who believe immigration weakens Swedish culture rose from 82 to 87 percent, the share who would prefer native Swedes as neighbours increased from 66 to 72 percent, and the share who agree that some peoples are more intelligent than others rose from 36 to 47 percent. At the same time, the share who believe immigrants take jobs from native-born Swedes fell from 34 to 26 percent. Among M voters, the share wanting to reduce immigration rose from 75 to 80 percent, while it fell from 38 to 30 percent among S voters.
- **Swedish values weigh heavily in all camps, but the groups mean different things by them.** A large majority consider it important to share Swedish values in order to be counted as Swedish: 96 percent of SD voters, 91 percent of M voters, and 62 percent of S voters. The requirement carries such weight that 71 percent of SD voters and 51 percent of M voters accept a lack of Swedish values as grounds for revoking citizenship, compared to 20 percent of S voters. However, there is no consensus on what Swedish values are. Preserving Swedish traditions and Swedish culture is ranked among the three most important Swedish values by 49 percent of SD voters, but by only 27 percent of M voters and 9 percent of S voters.
- **There is substantial emotional polarisation.** Only 14 percent of S voters could imagine dating an SD voter, and on the election feeling thermometer S voters give SD voters 2.2, both the lowest values in the data. The distance is mutual but asymmetric: 48 percent of SD voters could imagine dating a Social Democrat, and SD voters rate S voters at 3.4. Within the right-wing bloc the distances are small but also asymmetric: 91 percent of SD voters could imagine dating a Moderate, compared to 63 percent of M voters who could imagine dating an SD voter.

1. Väljargruppernas förhållande till regeringsmakten och varandra

Den här rapporten jämför väljare hos tre partier inför valet 2026: Moderaterna (M), Socialdemokraterna (S) och Sverigedemokraterna (SD). Vi undersöker hur väljarna ser på det politiska läget, aktuella sakfrågor, varandra och framtiden. Vi jämför också resultaten med en liknande undersökning från 2018, som presenterades i rapporten Sverigedemokraternas väljare (Jylhä, K. M., Rydgren, J. & Strimling, P. 2018). Avsikten är att undersöka hur de förändringar av det svenska partisystemet som har skett mellan mätningarna märks bland väljarna.

I det här inledande kapitlet beskrivs den politiska förändringen sedan 2018 och var de tre väljargrupperna står 2026 i förhållande till den sittande regeringen och till varandra.

1.1 Om undersökningen

Först några ord om själva studien som består av en enkätundersökning av svenska väljare utförd i maj 2026 av Novus på uppdrag av Institutet för framtidsstudier. Undersökningen fokuserar på personer som uppgav att de skulle rösta på Sverigedemokraterna (2 034 personer), Moderaterna (761 personer) eller Socialdemokraterna (807 personer). Övriga partiers väljare ingår inte i undersökningen. Deltagarnas medelålder är relativt hög, 61–62 år, för alla tre partier. Könsfördelningen skiljer sig tydligt mellan partierna (andelen kvinnor var bara 29 procent bland SD-väljarna, 40 procent bland M-väljarna och 55 procent hos S-väljarna) men de partiskillnader vi rapporterar återfinns nästan alltid även om vi tittar bara på kvinnor eller bara på män.

Om svarsalternativ och statistisk osäkerhet

De flesta frågor besvarades på en femgradig skala. I frågorna om olika påståenden var de fem stegen "tar helt avstånd ifrån", "tar delvis avstånd ifrån", "varken instämmer eller tar avstånd ifrån", "instämmer delvis" och "instämmer helt". Övriga frågor följde samma uppbyggnad med formuleringar anpassade till frågan, till exempel från "mycket litet förtroende" till "mycket stort förtroende" eller från "mycket negativ" till "mycket positiv". Utöver de fem stegen kunde de svarande alltid låta bli att ta ställning: varje sådan fråga hade ett sista alternativ, "vet ej", som i frågorna om medierna i stället hette "ingen uppfattning". Om inget annat anges räknar vi svar 4 och 5 som stöd och redovisar andelen som valt något av dem – "instämmer delvis" eller "instämmer helt" – utan vikter. Rapporten redovisar främst siffrorna från 2026, med 2018 som jämförelse när frågan ställdes i båda mätningarna. Andelarna beräknas bland samtliga svarande, även dem som inte tagit ställning. Därför kan siffrorna för 2018 skilja sig något från den tidigare rapporten, där "vet ej" i stället räknades bort.

Resultaten är behäftade med en statistisk osäkerhet vars omfattning är direkt avhängig antalet respondenter i respektive väljargrupp. För ett enskilt procenttal uppgår felmarginalen – definierad som halva bredden av ett 95-procentigt konfidensintervall – till som mest $\pm 2,2$ procentenheter för SD-väljarna, $\pm 3,6$ för M-väljarna och $\pm 3,5$ för S-väljarna. Denna osäkerhet är som störst för andelar kring 50 procent och avtar successivt ju närmare 0 eller 100 procent utfallet hamnar. En observerad skillnad mellan 2018 och 2026 är därmed statistiskt säkerställd ($p < 0,05$) först vid en differens om ungefär 3 procentenheter bland SD-väljarna, och omkring 5 procentenheter för de mindre grupperna M och S. Då våra beräkningar förutsätter ett obundet slumpmässigt urval bör de tolkas som ungefärliga.

Undersökningens upplägg, urval och genomförande beskrivs närmare i metoddelen efter rapportens sista kapitel.

1.2 Från isolering till inflytande

När 2018 års mätning genomfördes stod Sverigedemokraterna utanför makten. De övriga riksdagspartierna vägrade att samarbeta formellt med SD. Det förekom varken förhandlingar med partiet eller överenskommelser som byggde på dess stöd. I praktiken upprätthöll svensk politik en cordon sanitaire kring SD. Samtliga borgerliga partier gick till val hösten 2018 på att inte samarbeta med partiet. En regering ledd av Sverigedemokraterna satt vid makten, och Sverigedemokraterna hade, oavsett sin storlek i riksdagen, varken del i regeringsmakten eller inflytande över politiken.

Avståndstagandet blev dock inte bestående. Redan i december 2018, kort efter undersökningen, gick Moderaternas och Kristdemokraternas gemensamma budget igenom i riksdagen med hjälp av Sverigedemokraternas röster. Det var första gången partiets röster avgjorde statsbudgeten. Under de följande åren öppnade först Kristdemokraterna och sedan Moderaterna för ett samarbete med SD, medan Centerpartiet och Liberalerna höll fast vid isoleringen.

Vändpunkten kom med valet i september 2022. Ett högerblock bestående av Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Sverigedemokraterna fick en knapp majoritet i riksdagen. I oktober 2022 skrev de fyra partierna under Tidöavtalet, som hade förhandlats fram på Tidö slott. Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna bildade regering med Ulf Kristersson (M) som statsminister. Sverigedemokraterna ingick inte i regeringen. Liberalerna hade motsatt sig att sitta i samma regering som partiet. SD blev däremot stödparti och fullvärdig part i Tidöavtalet, som slår fast en gemensam politik inom bland annat migration, brottsbekämpning, energi, vård och ekonomi. Inom blocket var SD i själva verket det största partiet. För ett parti som de andra länge hade hållit på avstånd var detta ett historiskt skifte.

Undersökningen 2026 speglar alltså ett helt annat politiskt läge än 2018. Sverigedemokraterna stöder regeringen genom ett skriftligt avtal som ger partiet inflytande över politiken. Socialdemokraterna, som styrde 2018, är nu i opposition. De tre väljargrupperna har därmed olika förhållanden till makten: M-väljarna står bakom en regering som leds av det egna partiet, SD-väljarna står bakom en regering som deras parti stöder men inte ingår i, och S-väljarna är i opposition mot ett block som styr utan dem – delvis med stöd av ett parti som deras sida länge betraktade som omöjligt att samarbeta med.

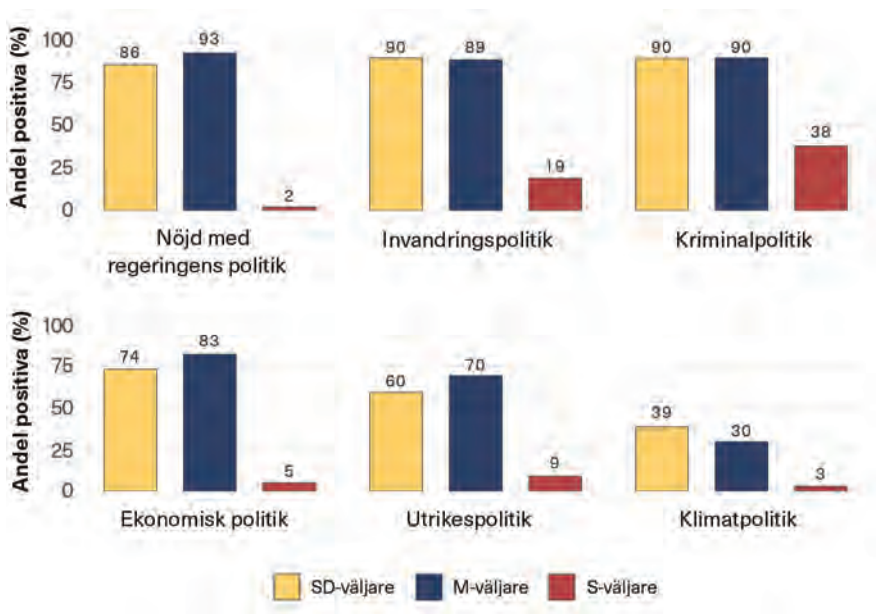
1.3 Ett nöjt regeringsunderlag och en missnöjd opposition

De tre väljargrupperna skiljer sig kraftigt i synen på den nuvarande regeringen. SD- och M-väljarna står nästan helt bakom regeringens politik. Bland SD-väljarna är 86 procent positiva, nästan lika många som bland M-väljarna, där andelen är 93 procent. SD-väljarna är alltså nästan lika nöjda med en regering som deras parti inte får sitta i som M-väljarna är med en regering som deras eget parti leder. Bland S-väljarna är bara 2 procent positiva. De tre grupperna bildar två läger, med nästan inget mellanläge. Bland SD- och M-väljarna är stödet närmast enhälligt; bland S-väljarna är det nära noll.

Bedömningen av de enskilda politikområdena följer samma uppdelning (figur 1.1). 90 procent av SD-väljarna och 89 procent av M-väljarna anser att invandringspolitiken har förbättrats under regeringsperioden 2022–2026. Detsamma gäller kriminalpolitiken: 90 procent i båda grupperna anser att den har förbättrats. Den ekonomiska politiken och utrikespolitiken får något lägre betyg: 74 respektive 60 procent bland SD-väljarna och 83 respektive 70 procent bland M-väljarna ser en förbättring. Klimatpolitiken är det enda område där både SD- och M-väljarna är ljumma och där SD-väljarna är något mer positiva än M-väljarna: 39 respektive 30 procent anser att det har skett en förbättring. S-väljarna är genomgående mindre positiva, men inte alltid nära noll. 38 procent av S-väljarna ser en förbättring av kriminalpolitiken och 19 procent ser en förbättring av invandringspolitiken, jämfört med 5 procent för ekonomin och 3 procent för klimatet.

Figur 1.1. Bedömning av utvecklingen under regeringen

Andel positiva till regeringens politik överlag och till utvecklingen inom respektive politikområde under regeringen (procent som svarat 4–5 i femgradig skala, "vet ej" i nämnaren, oviktat).

SD-väljarnas nöjdhet stämmer överens med uppfattningen att Sverigedemokraterna har haft stort inflytande över regeringens politik. Den uppfattningen delas av 72 procent av SD-väljarna, 67 procent av M-väljarna och hela 91 procent av S-väljarna.

Även synen på kompromisserna i regeringssamarbetet stämmer med den bilden. Väljare i politiska samarbeten tenderar att tycka att den egna sidan har gett upp för mycket. Ändå anser bara 44 procent av SD-väljarna, att Sverigedemokraterna har kompromissat för mycket som stödparti. Motsvarande andel är 16 procent bland M-väljarna och 9 procent bland S-väljarna. Bland SD-väljarna finns alltså ett brett stöd för partiets agerande som stödparti.

1.4 En omkastad bild av ekonomin

Skillnaderna mellan väljargrupperna återspeglas också i skilda verklighetsbilder med avseende på om ekonomin har blivit bättre eller sämre och om samhället är på rätt väg.

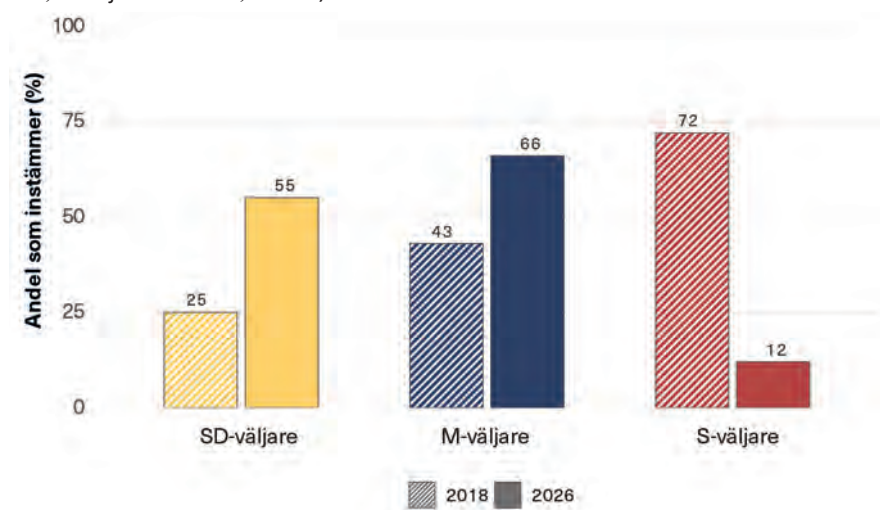
Detta syns tydligast i bedömningen av landets ekonomi. Påståendet "Sveriges ekonomi har förbättrats de senaste fem åren" besvarades på en femgradig skala, från 1 (tar helt avstånd) till 5 (instämmer helt), i båda mätningarna. Bedömningen har kastats om med regeringsskiftet. År 2026 instämmer 55 procent av SD-väljarna och 66 procent av

M-väljarna, jämfört med bara 12 procent av S-väljarna. År 2018 var förhållandet det omvända: då instämde 25 procent av SD-väljarna, 43 procent av M-väljarna och, med det egna partiet i regeringen, 72 procent av S-väljarna (figur 1.2).

De största förändringarna finns bland SD- och S-väljarna. Andelen positiva bland SD-väljarna steg från 25 till 55 procent, medan den bland S-väljarna föll från 72 till 12 procent. Bilden av ekonomin följer alltså regeringsinnehavet. Väljare vars partier styr eller stöder regeringen ser en förbättring. S-väljarna har däremot gått från att vara mest positiva till att vara mest negativa.

Figur 1.2. "Sveriges ekonomi har förbättrats de senaste fem åren"

Andel som instämmer (svar 4–5) i att Sveriges ekonomi har förbättrats de senaste fem åren, per väljargrupp 2018 och 2026 (femgradig skala 1 = tar helt avstånd, 5 = instämmer helt, "vet ej" i nämnaren, oviktat).

Skillnaden mellan regeringsunderlaget och oppositionen återkommer i synen på samhällsutvecklingen. Av SD-väljarna anser 81 procent att samhällsutvecklingen de senaste tre åren har gått i rätt riktning, jämfört med 74 procent av M-väljarna och bara 5 procent av S-väljarna. När väljargrupperna inte delar bilden av samhällsutvecklingen blir det antagligen svårare för dem att mötas i sakfrågorna.

1.5 Andrahandsvalet följer blockgränsen

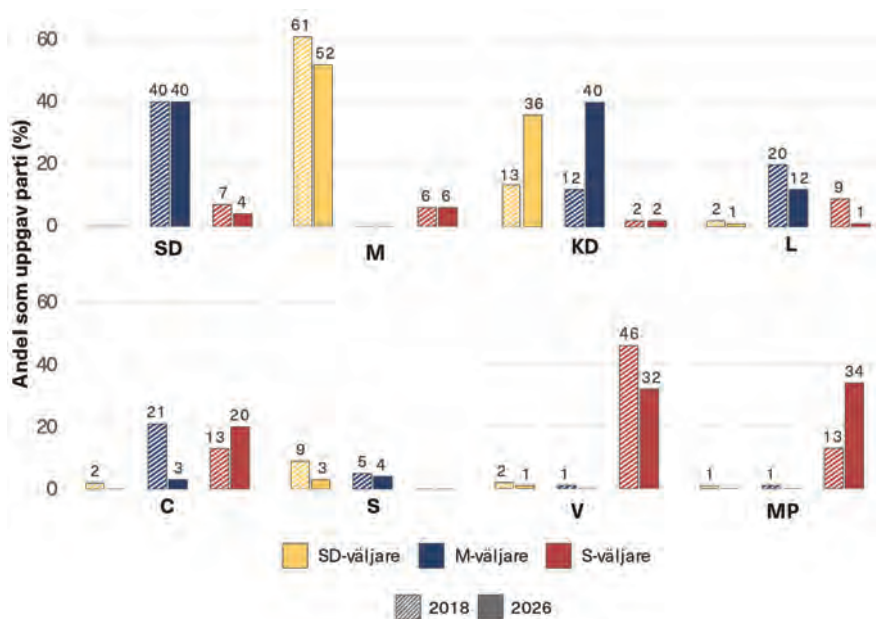
Andrahandsvalet visar hur nära blockets två väljargrupper står varandra. Det gäller alltså vilket parti de skulle rösta på om förstahandsvalet inte fanns. Bland de M-väljare som namnger ett andrahandsparti väljer 40 procent Sverigedemokraterna, lika stor andel som 2018. Bland SD-väljarna är Moderaterna fortfarande det vanligaste andrahandsvalet, 52 procent, men andelen var ännu större år 2018, 61 procent. Kristdemo-

kraterna har tagit en större andel inom blocket och är nu andrahandsval för 36 procent av SD-väljarna.

Det mest slående är hur få SD-väljare som numera kan tänka sig Socialdemokraterna som andrahandsval. Bland dem som namnger ett andrahandsparti väljer 3 procent Socialdemokraterna, jämfört med 9 procent 2018. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet får tillsammans 4 procent av SD-väljarnas andrahandsval, jämfört med 11 procent 2018, medan 89 procent väljer ett annat parti inom högerblocket. Nedgången beror inte på att fler avstår från att svara, eftersom andelen SD-väljare som namnger ett andrahandsparti är större 2026 än 2018. Räknat på samtliga SD-väljare faller andelen som väljer Socialdemokraterna ändå från 6 till 3 procent. Avvisandet är ömsesidigt: endast 4 procent av S-väljarna namnger Sverigedemokraterna som sitt andrahandsalternativ (figur 1.3).

Figur 1.3. Andrahandsval per väljargrupp 2018 och 2026

Andel bland dem som uppger ett parti ("inget parti" och "vet ej" uteslutna, oviktat).

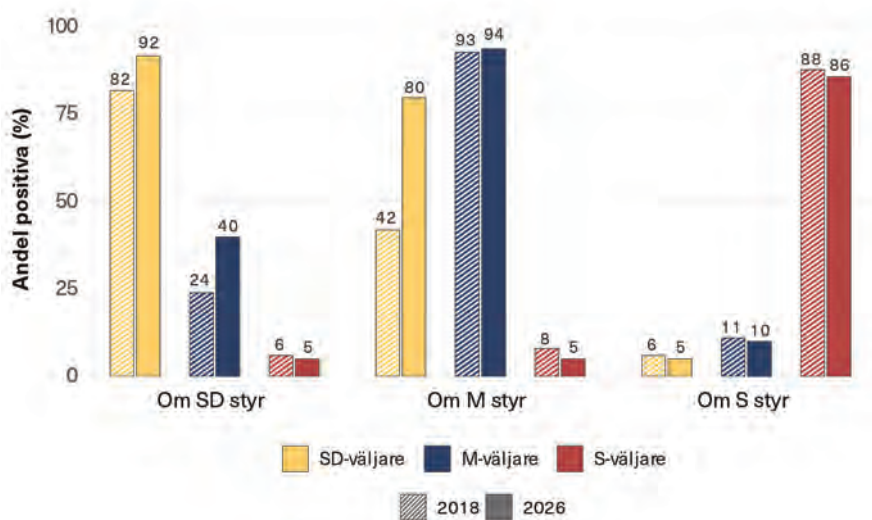

1.6 Högerblocket växer samman men inte symmetriskt

Frågan om Sveriges framtid under ett visst partis styre mäter mer än tillfällig sympati. Den visar om en väljare kan föreställa sig det andra partiet vid makten och ändå förvänta sig en positiv utveckling. Blockets konsolidering syns tydligt (figur 1.4). År 2026 ser 80 procent av SD-väljarna positivt på Sveriges framtid under ett moderat styre. Det är nära de 92 procent som är positiva till ett styre lett av det egna partiet. Bland M-väljarna är andelen som ser positivt på en framtid under ett SD-styre betydligt lägre, 40 procent, men den var ännu lägre 2018. Inom högern är synen på det andra partiet alltså asymmetrisk samtidigt som sammanhållningen ökar.

Figur 1.4. Ser positivt på Sveriges framtid om partiet styr

Andel i varje väljargrupp (SD, M, S) som ser positivt på Sveriges framtid om Sverigedemokraterna, Moderaterna respektive Socialdemokraterna styr landet, 2018 och 2026 (procent som svarat 4–5, "vet ej" i nämnaren). Frågan om Moderaterna är presenterad som faktisk, de andra hypotetiska.

Synen på Socialdemokraterna är enligt samma mått i stort sett oförändrad. Omkring 5 procent av S-väljarna ser positivt på en framtid under en SD-regering i båda mätningarna, och lika få SD-väljare ser positivt på en framtid under Socialdemokraterna. Eftersom de partier som står Socialdemokraterna nära, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, inte ingår i undersökningen vet vi inte hur tilliten inom vänsterblocket ser ut. Undersökningen visar däremot att högerblocket har vuxit samman: dess två väljargrupper delar en gemensam regering och ser i allt högre grad positivt på varandras styre.

SD- och M-väljarna är nöjda med regeringens politik, anser att ekonomin har förbättrats och kan i växande grad föreställa sig det andra partiet vid makten. S-väljarna är missnöjda med politiken, avvisar bilden av en förbättrad ekonomi och ser lika mörkt på en SD-ledd framtid som de gjorde 2018.

1.7 Sammanfattning

- SD- och M-väljarna är nästan enhälligt nöjda med regeringens politik, medan S-väljarna är genomgående missnöjda. SD-väljarna är nästan lika nöjda som M-väljarna trots att deras parti står utanför regeringen
- Bedömningen av landets ekonomi har kastats om med regeringsskiftet: SD- och M-väljarna ser nu betydligt ljusare på ekonomin än tidigare, medan S-väljarna gör tvärtom.
- Andrahandsvalet följer blockgränsen: bland dem som namnger ett andrahandsparti väljer 52 procent av SD-väljarna Moderaterna och 40 procent av M-väljarna Sverigedemokraterna. Socialdemokraterna är andrahandsval för 3 procent av SD-väljarna, jämfört med 9 procent 2018.
- Högerblocket växer samman: särskilt SD-väljarna, men i mindre utsträckning även M-väljarna, ser alltmer positivt på en framtid under det andra partiet. Klyftan mellan S- och SD-väljarna består.

2. Antietablissemang och misstänksamhet

År 2018 stod SD-väljarna långt från makten, och misstron mot samhällets institutioner var ett av gruppens främsta kännetecken. Bara 6 procent hade förtroende för hur riksdagen skötte sitt arbete, 16 procent för domstolarna och 29 procent för SVT. Åtta år senare stöder samma väljare regeringen genom Tidöavtalet. Som kapitel 1 visade är de nästan lika nöjda med regeringens politik som M-väljarna. Frågan är vad som händer med misstron mot etablissemang när det egna partiet blir en del av etablissemang. Misstron kan främst ha varit ett uttryck för utanförskap och minska i takt med inflytandet. Men den kan också sitta djupare och bestå även efter ett maktskifte till den egna sidans fördel.

Kapitlet provar de två förklaringarna på fyra områden: förtroendet för riksdagen, domstolarna och forskarna, synen på politiker och folkstyrelse, förtroendet för nyhetsmedierna och tilltron till vetenskaplig forskning.

2.1 Riksdag och domstolar: förtroendet följer makten, men bara delvis

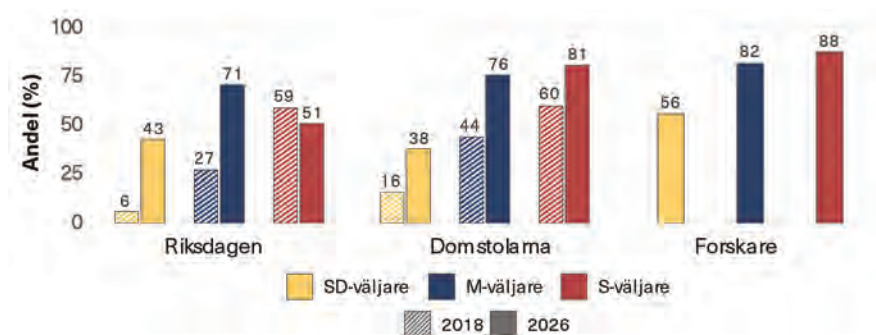
Förtroendet för riksdagen beror på om väljarna sympatiserar med den sittande regeringen. Väljare litar mer på de politiska institutionerna när den egna sidan styr. År 2026 är M-väljarna de som har störst förtroende för hur riksdagen sköter sitt arbete, 71 procent, en ökning från 27 procent 2018. Därefter följer S-väljarna med 51 procent, en minskning från 59 procent, och SD-väljarna med 43 procent, en ökning från 6 procent. Förändringarna i förtroendet för riksdagen har följt maktskiftet, men andelarna visar också något annat: trots att det nu är SD och inte S som ingår i riksdagsmajoriteten är förtroendet för riksdagen fortfarande högre bland S-väljarna. Det ligger i linje med grundläggande skillnader i synen på demokratiska institutioner.

Skillnaderna mellan grupperna är liknande när det gäller domstolarna, men utvecklingen är en annan. År 2026 är S-väljarna de som har störst förtroende för domstolarna, 81 procent, följda av M-väljarna med 76 procent. SD-väljarna har klart lägst förtroende, 38 procent. Till skillnad från för riksdagen har förtroendet ökat i alla tre grupperna sedan 2018: bland SD-väljarna från 16 procent, bland M-väljarna från 44 procent och bland S-väljarna från 60 procent.

Förtroendet för forskare, den tredje gruppen i figur 2.1, mättes bara 2026 och kan därför inte jämföras över tid. Skillnaden är dock tydlig: 56 procent av SD-väljarna har förtroende för hur forskare sköter sitt arbete, jämfört med 82 procent av M-väljarna och 88 procent av S-väljarna.

Figur 2.1. Förtroende för institutioner: andel med förtroende (svar 4-5)

Förtroende för riksdagen, domstolarna och forskare per väljargrupp 2018 och 2026 (andel som svarar 4-5, "vet ej" i nämnaren; forskarfrågan ställdes endast 2026).

2.2 Populistiska attityder

Populism står här för en bestämd uppsättning uppfattningar: att politiken i grunden är en dragkamp mellan ett enigt folk och en elit som inte lyssnar och att folket därför borde bestämma mer direkt. Undersökningen 2026 innehöll sex sådana påståenden, som besvarades på en femgradig skala från 1 (tar helt avstånd) till 5 (instämmer helt).

SD-väljarna är mest populistiska och instämmer i störst utsträckning i samtliga sex påståenden (figur 2.2).

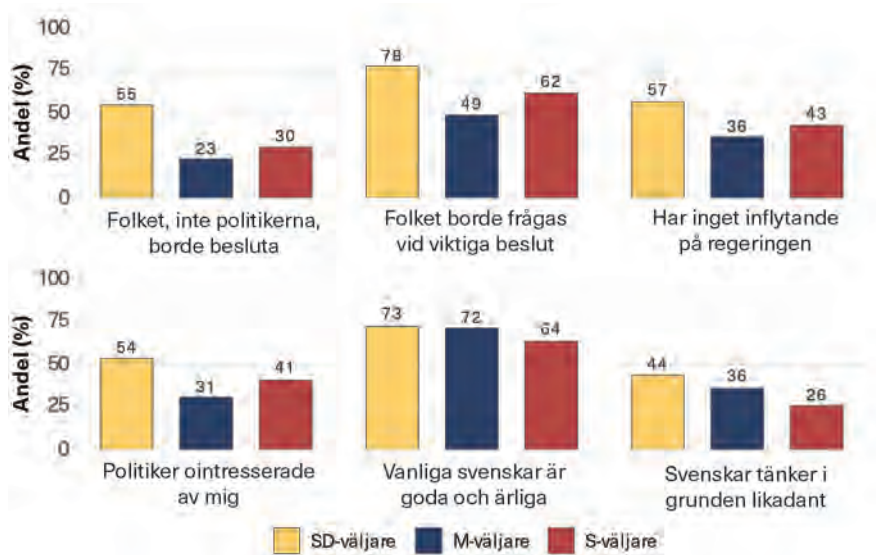
Skillnaderna är tydligast i frågorna om politikerna och folkstyret. Påståendet "folket, inte politikerna, borde fatta våra viktigaste beslut" får medhåll av 55 procent av SD-väljarna, jämfört med 23 procent av M-väljarna och 30 procent av S-väljarna. "Folket borde frågas när viktiga beslut fattas" får medhåll av 78 procent av SD-väljarna, 49 procent av M-väljarna och 62 procent av S-väljarna. Känslan av att stå utanför följer samma uppdelning. "Människor som jag har inget inflytande på vad regeringen gör" får medhåll av 57 procent av SD-väljarna, 36 procent av M-väljarna och 43 procent av S-väljarna. Påståendet "politiker är inte intresserade av vad människor som jag tycker" får medhåll av 54 procent av SD-väljarna, jämfört med 31 procent av M-väljarna och 41 procent av S-väljarna. För alla fyra påståenden har M-väljarna lägst andelar medan S-väljarna befinner sig mellan de två andra grupperna.

Två påståenden om folket skiljer grupperna åt i mindre utsträckning. Att vanliga svenskar är goda och ärliga får brett medhåll i alla tre grupperna: 73 procent bland SD-väljarna, 72 procent bland M-väljarna och 64 procent bland S-väljarna. Att svenskar i grunden tänker likadant trots sina olikheter får lägre stöd i alla tre grupperna: 44 procent bland SD-väljarna, 36 procent bland M-väljarna och 26 procent bland S-väljarna. Det som skiljer SD-väljarna från de andra är därmed inte bilden av folket utan bilden av eliten och av vem som borde bestämma. Det anmärkningsvärda är kombinationen: SD-väljarna är nästan lika nöjda med regeringen som M-väljarna men anser samtidigt i störst utsträckning att politikerna inte lyssnar på allmänheten och att folket borde fatta

de viktigaste besluten. Eftersom frågorna bara ställdes 2026 går det inte att säga om inställningen är starkare eller svagare än 2018. Men misstron mot politiker som grupp består trots förtroendet för den sittande regeringen.

Figur 2.2. Populistiska attityder per väljargrupp (2026)

Populistiska attityder 2026: andel som instämmer (svar 4–5) i sex påståenden om folk, elit och politiskt inflytande, per väljargrupp (femgradig skala, "vet ej" i nämnaren, oviktat).

2.3 Mediemisstron står stilla

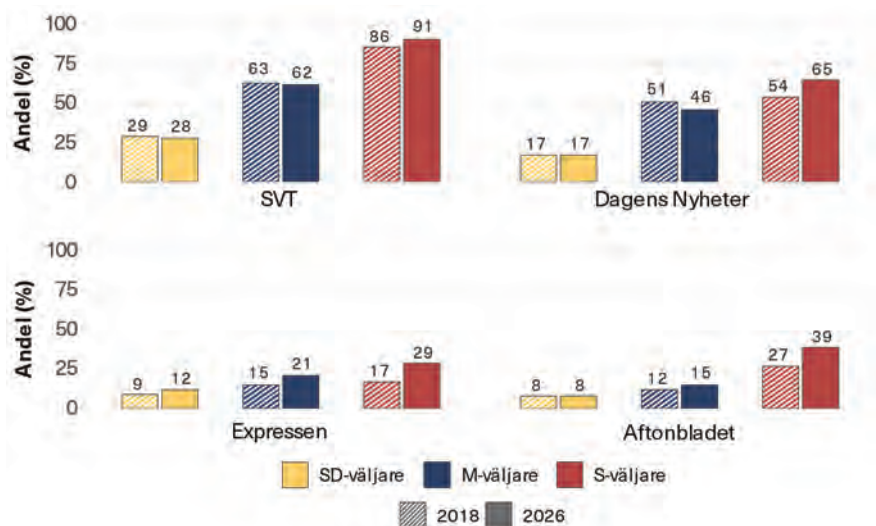
SD-väljarnas förtroende för de stora nyhetsmedierna är lågt 2026: 28 procent har förtroende för SVT, 17 procent för Dagens Nyheter, 8 procent för Aftonbladet och 12 procent för Expressen (figur 2.3). Till skillnad från den politiska misstron, som har förändrats kraftigt, har mediemisstron knappt förändrats alls sedan 2018. Andelen med förtroende för SVT har minskat marginellt från 29 till 28 procent. För Dagens Nyheter var den 17 procent i båda mätningarna. Åtta år, ett maktskifte och en roll som regeringsunderlag har alltså inte ändrat SD-väljarnas syn på de stora nyhetsmedierna. Synen är densamma som när partiet stod utanför all politisk makt.

Bland M- och S-väljarna är förtroendet för samma medier betydligt högre, och skillnaden mot SD-väljarna är störst gällande SVT. År 2026 har 62 procent av M-väljarna förtroende för SVT och 46 procent för Dagens Nyheter. S-väljarna är genomgående de med störst förtroende: 91 procent för SVT, 65 procent för Dagens Nyheter, 39 procent för Aftonbladet och 29 procent för Expressen. Bland S-väljarna har förtroendet ökat för samtliga fyra etablerade medier sedan 2018: för SVT från 86 procent, för Dagens

Nyheter från 54 procent, för Aftonbladet från 27 procent och för Expressen från 17 procent. M-väljarnas förtroende för SVT är i stort sett oförändrat, från 63 till 62 procent, medan nedgången för Dagens Nyheter, från 51 till 46 procent, ryms inom felmarginalen. Avståndet mellan SD- och S-väljarnas syn på medierna har därmed vuxit. Gruppen som hade lägst förtroende är kvar på samma nivå, medan gruppen som hade högst förtroende nu litar på medierna i ännu högre utsträckning.

Figur 2.3. Förtroende för etablerade nyhetsmedier 2018 och 2026

Andel med förtroende (svar 4–5) för nyhetsrapporteringen i fyra etablerade medier, per väljargrupp 2018 och 2026 (femgradig skala, "vet ej" i nämnaren, oviktat).

Undersökningen 2026 omfattade också fyra kanaler som inte ingick 2018: alternativmedierna Riks och Fria Tider, som båda står Sverigedemokraterna nära, och de sociala plattformarna X (tidigare Twitter) och TikTok. Inte heller för dessa kanaler har SD-väljarna högt förtroende, och bland de andra väljargrupperna är förtroendet ännu lägre. Bland SD-väljarna har 29 procent förtroende för Riks, jämfört med 15 procent bland M-väljarna och 14 procent bland S-väljarna. För Fria Tider är andelarna 13, 2 respektive 1 procent och för X 7, 2 respektive 0 procent. Förtroendet för TikTok är extremt lågt i alla grupper: 1 procent bland SD-väljarna och 0 procent bland både M- och S-väljarna.

Det går ändå att jämföra kategorierna med 2018, även om det rör sig om olika kanaler vid de två tillfällena. Även 2018 års mätning omfattade två alternativmedier som stod Sverigedemokraterna nära: Avpixlat, numera Samhällsnytt, och Samtiden. Bland SD-väljarna hade 23 procent förtroende för Avpixlat och 13 procent för Samtiden, jämfört med 29 procent för Riks och 13 procent för Fria Tider 2026. Andelen SD-väljare som litar på den här typen av kanaler är alltså ungefär lika stor i båda mätningarna. Utanför den egna gruppen syns däremot en skillnad: 2018 var förtroendet för Avpixlat

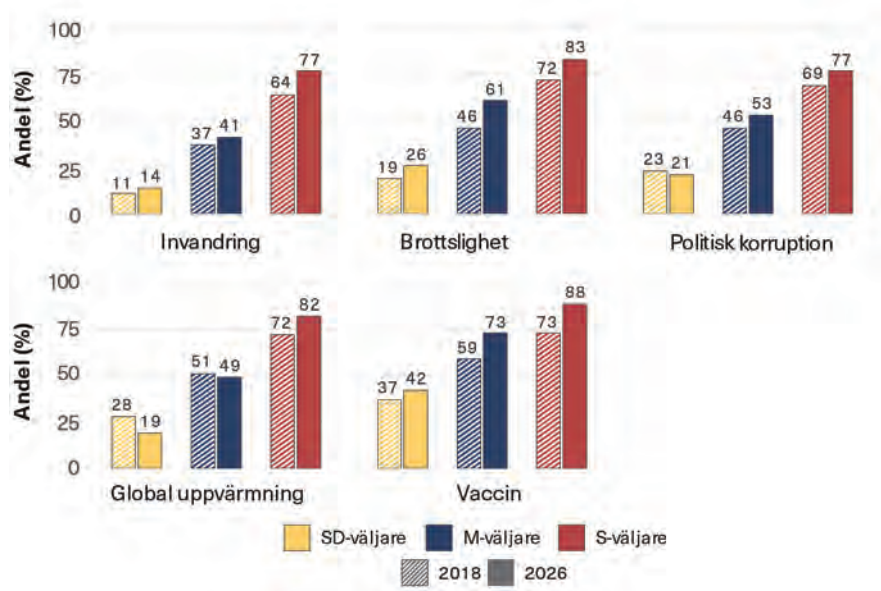
och Samtiden högst 5 procent bland M- och S-väljarna, medan Riks 2026 når 15 procent bland M-väljarna och 14 procent bland S-väljarna. SD-väljarna har alltså lågt förtroende för både etablerade och SD-nära medier. M- och S-väljarna litar däremot på vissa kanaler men inte på andra.

2.4 SVT och SR ämne för ämne: klimatförtroendet faller, övrigt står stilla eller stiger

Väljarnas förtroende för SVT:s och SR:s nyhetsrapportering varierar mellan olika ämnen (figur 2.4). År 2026 har SD-väljarna störst förtroende för vaccinrapporteringen, 42 procent, följd av rapporteringen om brottslighet, 26 procent, politisk korruption, 21 procent, och global uppvärmning, 19 procent. Lägst är förtroendet för rapporteringen om invandring, 14 procent. För ett ämne, den globala uppvärmningen, har andelen SD-väljare med förtroende fallit sedan 2018, från 28 till 19 procent. Det är den enda nedgången i gruppen som är större än felmarginalen. Förtroendet för rapporteringen om politisk korruption är i stort sett oförändrat, från 23 till 21 procent. Samtidigt har samtliga förtroendesiffror ökat bland S-väljarna och är nu mellan 77 och 88 procent. M-väljarnas förtroende är något lägre än S-väljarnas men betydligt högre än SD-väljarnas: mellan 41 och 73 procent beroende på ämne.

Figur 2.4. Förtroende för SVT och SR per ämne 2018 och 2026

Förtroende för SVT:s och SR:s nyhetsrapportering per ämne och väljargrupp 2018 och 2026 (andel som svarat 4–5 i femgradig skala, "vet ej" i nämnaren).

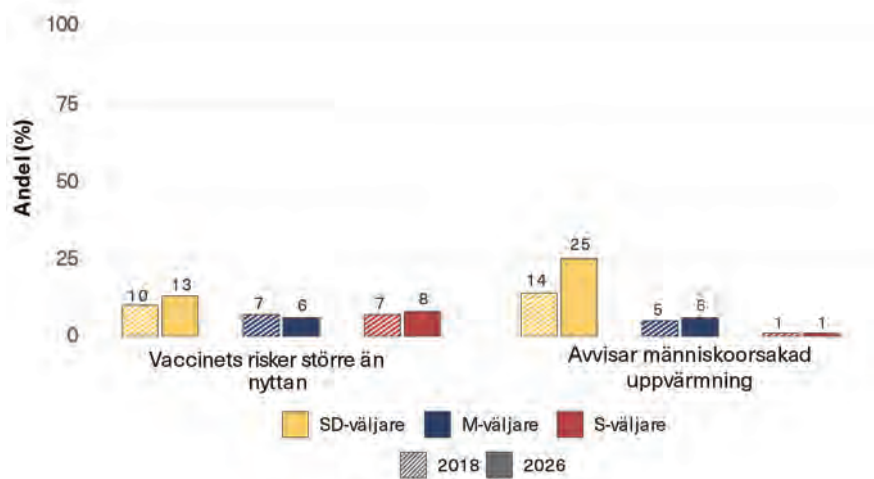
2.5 Skepsisen mot vetenskaplig forskning: stabil om vaccinet, växande om klimatet

För att undersöka tilltron till vetenskapliga slutsatser fick de svarande också ta ställning till två sakpåståenden om vaccin och klimat (figur 2.5) på en femgradig skala från 1 (definitivt inte sant) till 5 (definitivt sant). Påståendet att riskerna med vaccin är större än nyttan får begränsat stöd i alla tre grupperna: 13 procent av SD-väljarna bedömer det som sant, jämfört med 6 procent av M-väljarna och 8 procent av S-väljarna. SD-väljarna har den högsta andelen, men det rör sig om en liten minoritet. Vaccinskepsisen är fortfarande ovanlig bland SD-väljarna, och andelen är i stort sett oförändrad sedan 2018. Det stämmer med det stabila förtroendet för vaccinnapporeringen.

Klimatfrågan ser annorlunda ut. Påståendet att den globala uppvärmningen orsakas av människan bedöms som sant av 52 procent av SD-väljarna, jämfört med 84 procent av M-väljarna och 96 procent av S-väljarna. Skepsisen har dessutom vuxit. Andelen SD-väljare som bedömer att det definitivt eller antagligen inte pågår någon människoorsakad uppvärmning har ökat från 14 till 25 procent. Bland M-väljarna är andelen i stort sett oförändrad, den har gått från 5 till 6 procent, liksom bland S-väljarna, där den är 1 procent i båda mätningarna. Var fjärde SD-väljare avvisar därmed 2026 slutsatsen att uppvärmningen orsakas av människan, en klart större andel än 2018.

Figur 2.5. Kunskapsmisstro 2018 och 2026

Syn på två vetenskapliga påståenden per väljargrupp 2018 och 2026: andel som håller med om att riskerna med vaccin är större än nyttan (svar 4–5) och andel som avvisar att uppvärmningen är människoorsakad (svar 1–2). "Vet ej" i nämnaren.

Tillsammans visar resultaten att SD-väljarnas misstro främst gäller medier och vissa vetenskapliga slutsatser. Förtroendet för forskare är lägre bland SD-väljarna än i de

andra grupperna, 56 procent jämfört med 82 och 88 procent. Förtroendet för SVT:s och SR:s klimatrapportering är det enda ämnesförtroende som har fallit, från 28 till 19 procent, och andelen som avvisar den människoorsakade uppvärmningen har ökat från 14 till 25 procent. Misstron gäller alltså snarare vissa kunskapsbaserade påståenden än en politisk majoritet som kan röstas bort. Den riktas mot dem som producerar kunskapen och minskade därför inte när det egna partiet fick inflytande. Den politiska misstron minskade märkbart med maktskiftet. Skepsisen mot vissa vetenskapliga slutsatser gjorde det inte, och i klimatfrågan går utvecklingen i motsatt riktning.

2.6 Sammanfattning

Det här kapitlet har följt misstron mot etablissemangen från 2018, när Sverigedemokraterna stod utanför all makt, till 2026, när partiets väljare stöder regeringen. Resultaten visar följande:

- **SD-väljarna är mest populistiska i jämförelse med M- och S-väljare**, och instämmer i störst utsträckning i samtliga populistiska påståenden. Misstron mot politiker som grupp står i kontrast till den höga nöjdheten med regeringen.
- **Förtroendet för riksdagen följer makten, men bara delvis.** Förändringen sedan 2018 har följt maktskiftet: förtroendet har ökat bland SD- och M-väljarna och minskat bland S-väljarna. År 2026 litar S-väljarna ändå mer på riksdagen än SD-väljarna, trots att det nu är SD och inte S som ingår i riksdagsmajoriteten. Förtroendet för domstolarna har ökat i alla tre grupperna.
- **Mediemisstron är oförändrad.** SD-väljarnas förtroende för de etablerade nyhetsmedierna är kvar på 2018 års nivå, medan S-väljarnas förtroende har ökat. SD-väljarnas misstro är dessutom allmän. Även för de SD-nära kanalerna är förtroendet lågt, om än högre än bland M- och S-väljarna. M- och S-väljarna litar däremot på vissa kanaler men inte på andra.
- **Sammantaget har misstron delats i två:** den politiska misstron har minskat med maktskiftet, medan misstron mot medierna består och skepsisen mot klimatforskningens slutsatser växer.

3. Upplevd marginalisering och välmående

I rapporten från 2018 upplevde SD-väljarna sig som betydligt mer marginaliserade än de andra väljargrupperna. De kände sig minst delaktiga i samhället och i minst utsträckning sedda, hade den mörkaste framtidssynen och uppgav minst ofta att de var lyckliga. Nästan inga SD-väljare uppgav att de kände sig mer hemma i Sverige än fem år tidigare. Marginaliseringen berodde dock mer på bristande samhörighet än på upplevd samhällsstatus, som var i nivå med S-väljarnas. Upplevelsen av utanförskap speglade också partiets politiska ställning. Sverigedemokraterna saknade helt politiskt inflytande, och de andra partierna betraktade varje form av samarbete som otänkbar. Åtta år senare undersöker vi hur bilden har förändrats med Tidösamarbetet.

Självskattad samhällsstatus redovisas som medelvärde på en skala från 0 till 10. Frågan om oro för att utsättas för brott ställdes bara 2026 och kan därför inte jämföras över tid.

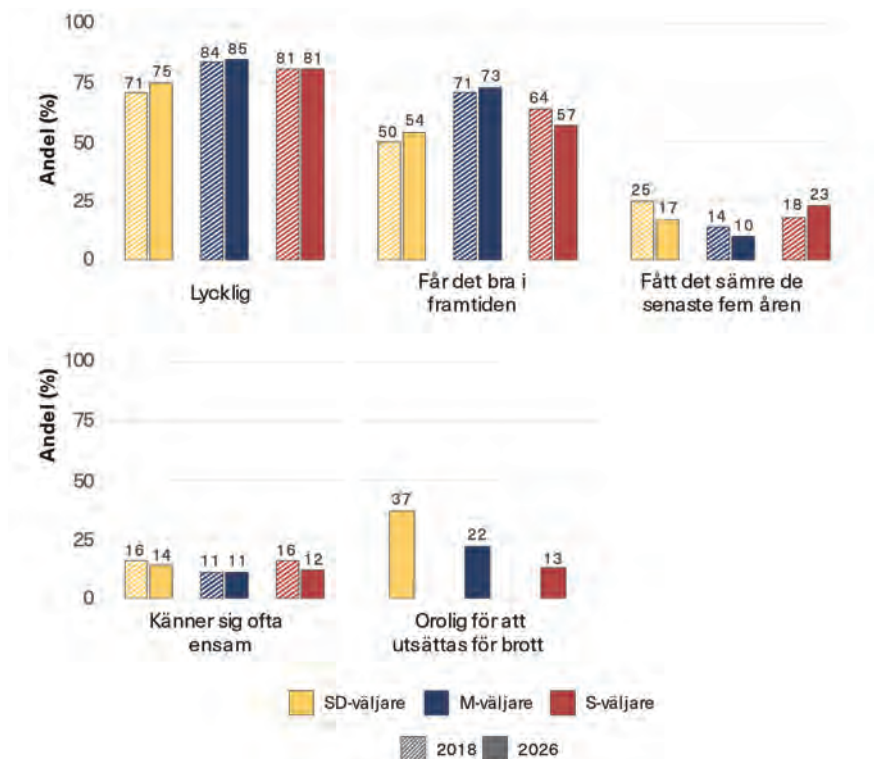
3.1 Livssituationen: SD-väljarna mer nöjda, S-väljarna mer dämpade

År 2026 uppger SD-väljarna fortfarande minst ofta av de tre grupperna att de är lyckliga, 75 procent, jämfört med 85 procent bland M-väljarna och 81 procent bland S-väljarna. De har också svagast tilltro till sin egen framtid, 54 procent, jämfört med 73 respektive 57 procent. När det gäller känslan av att ha fått det sämre de senaste fem åren är ordningen däremot omkastad. Den känslan är vanligast bland S-väljarna, 23 procent, följda av SD-väljarna med 17 procent och M-väljarna med 10 procent.

Men, jämfört med 2018 har skillnaderna mellan väljargrupperna minskat (figur 3.1). Fler SD-väljare uppger att de är lyckliga, en ökning från 71 till 75 procent, och andelen som ser ljust på den egna framtiden har ökat från 50 till 54 procent. Andelen som anser sig ha fått en sämre livssituation de senaste fem åren har samtidigt minskat från 25 till 17 procent. SD-väljarna närmar sig alltså de andra väljargrupperna, vars svar är i stort sett desamma som 2018.

Figur 3.1. Livssituationen: andel som instämmer per väljargrupp 2018 och 2026

Livssituationen: andel som instämmer (svar 4–5) per väljargrupp 2018 och 2026 på fem påståenden om den egna tillvaron – ”sett på det hela taget är jag lycklig”, ”jag tror att jag kommer att få det bra i framtiden”, ”jag har fått det sämre de senaste fem åren”, ”jag känner mig ofta ensam” och ”jag är orolig för att utsättas för brott” (skala 1 = ”stämmer mycket dåligt”, 5 = ”stämmer mycket bra”). ”Vet ej” i nämnaren, oviktat. Frågan om oro för brott ställdes bara 2026.

Bland S-väljarna går utvecklingen i motsatt riktning, men delvis gällande andra mått. Tilltron till den egna framtiden har minskat från 64 till 57 procent. År 2018 befann sig gruppen mellan M- och SD-väljarna, men 2026 är andelen nära SD-väljarnas. Samtidigt har andelen som anser sig ha fått det sämre de senaste fem åren ökat från 18 till 23 procent. Det motsvarar ungefär den andel SD-väljare som uppgav detta 2018, då de oftare än övriga upplevde en negativ utveckling. År 2026 är denna upplevelse i stället vanligast bland S-väljarna. Bland M-väljarna är den fortfarande minst vanlig, efter en minskning från 14 till 10 procent. Den upplevda lyckan bland S-väljarna är dock i stort sett oförändrad. Det som har försämrats är synen på de senaste åren och förväntningarna på framtiden. Den bredare livssituationen bedöms fortfarande på samma sätt som i 2018 års mätning.

Ensamhet och brottsoro följer däremot inte samma utveckling (figur 3.1). Den upp-

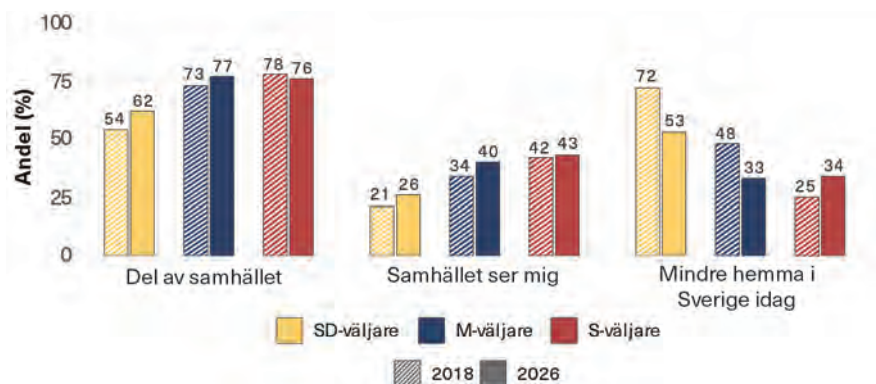
levda ensamheten är ovanlig och i stort sett oförändrad i alla tre grupperna. Andelen som ofta känner sig ensamma var mellan 11 och 16 procent år 2018 och mellan 11 och 14 procent år 2026. Skillnaderna mellan väljargrupperna är marginella. Den nya frågan för 2026, om oro för att utsättas för brott, visar däremot en tydlig polarisering. Hela 37 procent av SD-väljarna instämmer i påståendet, jämfört med 22 procent av M-väljarna och 13 procent av S-väljarna. Eftersom frågan saknades i 2018 års mätning går det inte att avgöra om brottsoran har ökat eller minskat. Resultatet visar att utjämningen mellan grupperna inte är fullständig. År 2026 är det i fråga om den upplevda otryggheten som SD-väljarna skiljer sig tydligast från de andra grupperna.

3.2 Relationen till samhället

Grupperna skiljer sig också i synen på den egna platsen i samhället (figur 3.2). SD-väljarna känner sig fortfarande minst delaktiga i samhället, 62 procent, jämfört med 77 procent bland M-väljarna och 76 procent bland S-väljarna. De känner sig också minst sedda av samhället, 26 procent, jämfört med 40 respektive 43 procent av M- och S-väljarna. Skillnaden syns tydligast i frågan om de svarande känner sig mer hemma i Sverige i dag än för fem år sedan. Av SD-väljarna tar 53 procent avstånd från påståendet att så är fallet, jämfört med 33 procent av M-väljarna och 34 procent av S-väljarna. Det är anmärkningsvärt att en majoritet av SD-väljarna efter en mandatperiod med Tidöavtalet ändå känner sig mindre hemma i Sverige i dag än för fem år sedan, då Socialdemokraterna styrde. Samtidigt känner sig bara 34 procent av S-väljarna mindre hemma i dag än för fem år sedan, när deras parti satt vid makten. Skillnaden i upplevd inkludering mellan väljargrupperna beror alltså på mer än vilka som styr.

Figur 3.2. Relationen till samhället per väljargrupp 2018 och 2026

Relationen till samhället: andel per väljargrupp 2018 och 2026. För "jag är en del av samhället" och "samhället ser mig" visas andelen som instämmer (svar 4–5). För hemmakänslan visas andelen som tar avstånd (svar 1–2) från "jag känner mig mer hemma i Sverige i dag än för fem år sedan", alltså de som snarare känner sig mindre hemma. "Vet ej" i nämnaren, oviktat.

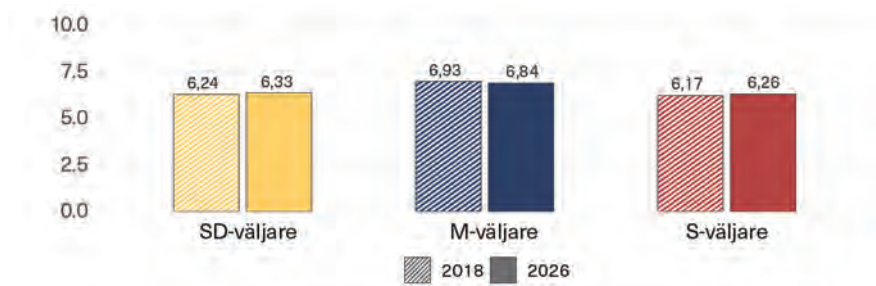

3.3 Självskattad samhällsstatus: lika hög bland SD- och S-väljare

Skillnaderna i upplevd inkludering motsvaras inte av skillnader i självskattad samhällsstatus, mätt på en skala från 0 (lägst) till 10 (högst). M-väljarna skattar sin samhällsstatus högst (figur 3.3). S- och SD-väljarnas skattningar är i stort sett lika och ungefär ett halvt skalsteg lägre. Mönstret är stabilt sedan 2018.

Figur 3.3. Självskattad samhällsstatus

Självskattad samhällsstatus per väljargrupp 2018 och 2026, medelvärde på en skala 0 (lägst)–10 (högst). "Vet ej" uteslutet.

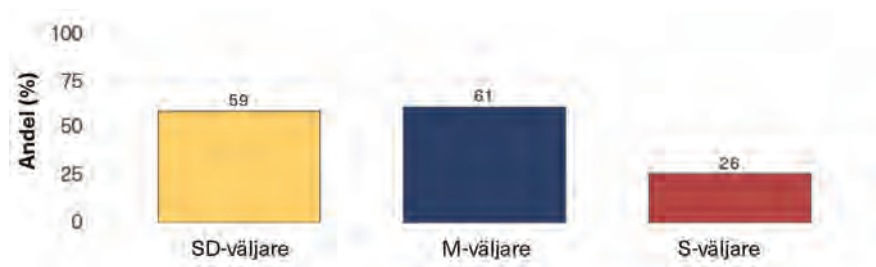

3.4 SD-väljarna ser sitt parti som en del av etablissemangen

En majoritet av SD-väljarna själva, 59 procent, instämmer i att partiet sedan 2022 har blivit ett parti likt de andra – ett "etablissemangsparti" (figur 3.4). Nästan lika många M-väljare gör samma bedömning, 61 procent. Bland S-väljarna är det däremot endast 26 procent som delar denna bild av SD.

Figur 3.4. "SD har blivit ett parti likt de andra", andel som instämmer 2026

Andel som instämmer (svar 4–5) i att SD sedan 2022 blivit "ett parti likt de andra" (ett etablissemangsparti), per väljargrupp 2026. "Vet ej" i nämnaren, oviktat.

Efter en mandatperiod som regeringsunderlag betraktar alltså en majoritet av SD-väljarna det egna partiet som en del av etablissemangen. Samtidigt känner de sig minst delaktiga i samhället och minst hemma i Sverige i jämförelse med M- och S-väljarna.

3.5 Sammanfattning

Det här kapitlet har följt upp bilden från 2018 av SD-väljarna som undersökningens mest marginaliserade grupp. Resultaten visar följande:

- **Trots det politiska inflytandet** känner sig 53 procent av SD-väljarna mindre hemma i Sverige i dag än för fem år sedan, jämfört med 33 procent av M-väljarna och 34 procent av S-väljarna.
- **Oron för att utsättas för brott är störst bland SD-väljarna.**
- **SD-väljarna uppger fortfarande minst ofta att de är lyckliga**, att de känner sig delaktiga i samhället, att de blir sedda och att de ser ljus på framtiden, men skillnaderna mot de andra väljargrupperna är mindre än 2018.
- **En majoritet av SD-väljarna**, 59 procent, ser numera det egna partiet som ett etablissemangsparti likt de andra, medan känslan av personligt utanförskap består.

4. Polarisering

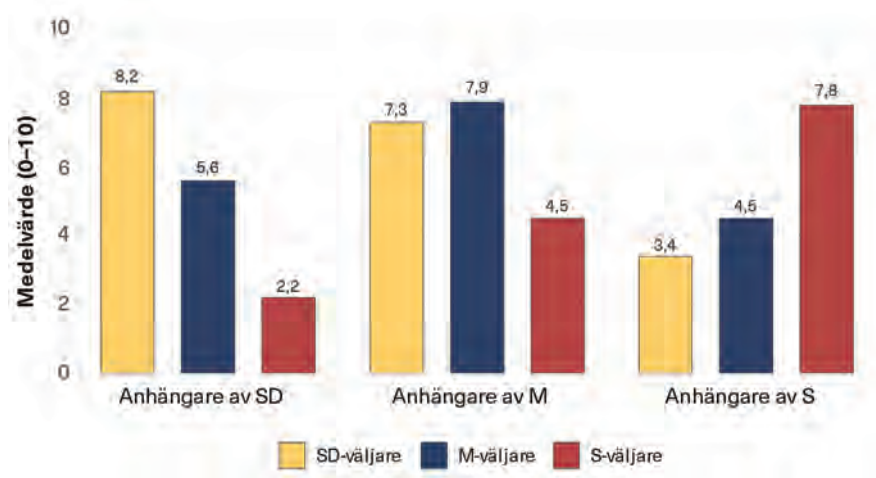
Om utanförskapet har minskat, hur ser då de sociala avstånden mellan väljargrupperna ut? Frågan undersöks med tre mått: en "känslotermometer", en fråga om dejting och en fråga om umgänge. På känslotermometern anger de svarande hur de värderar anhängare av de tre partierna, från 0 (ogillar starkt) till 10 (gillar starkt). Resultaten redovisas som medelvärden. Dejtingfrågan mäter om de kan tänka sig att dejta en person från respektive parti, från 1 (nej, absolut inte) till 5 (ja, absolut). Umgängesfrågan mäter hur mycket väljarna umgås med politiskt likasinnade.

4.1 Känslotermometern

Termometern visar tre grupper som alla är mycket positiva till de egna leden men skiljer sig kraftigt i synen på de andra lägren (figur 4.1). SD-väljarna värderar M-väljarna högre än M-väljarna värderar SD-väljarna. Mellan blocken är känslorna svala, särskilt mellan S- och SD-väljarna.

Figur 4.1. Känslotermometern 2026

Medelvärde per väljargrupp av hur man värderar anhängare av Sverigedemokraterna, Moderaterna och Socialdemokraterna, på skalan 0 (ogillar starkt) till 10 (gillar starkt). Endast 2026. Medelvärden med "vet ej" uteslutet, oviktat.

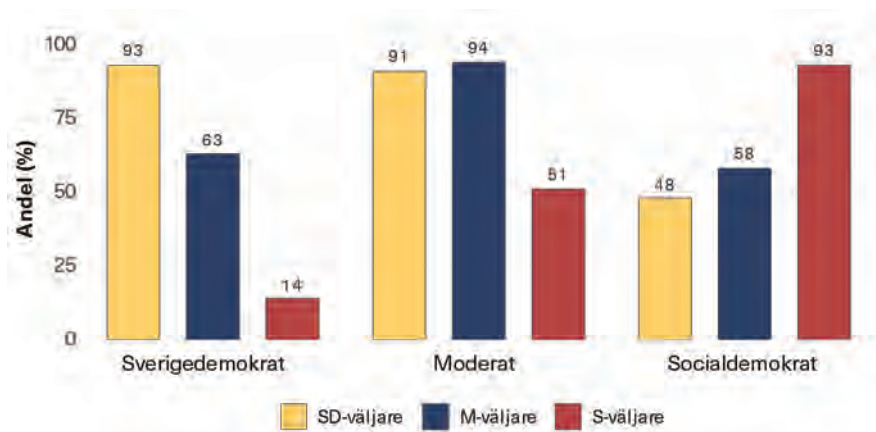

4.2 Dejting och umgänge

Dejtingviljan visar samma mönster på ett mer personligt plan (figur 4.2). Bland SD-väljarna kan 93 procent tänka sig att dejta någon från det egna lägret och nästan lika många, 91 procent, kan tänka sig att dejta en moderat, men bara 48 procent kan tänka sig att dejta en socialdemokrat. Bland M-väljarna kan 94 procent tänka sig att dejta en moderat, medan 63 procent kan tänka sig att dejta en SD-väljare och 58 procent en socialdemokrat. Bland S-väljarna kan 93 procent tänka sig att dejta en socialdemokrat och 51 procent en moderat, men bara 14 procent kan tänka sig att dejta en SD-väljare. Det är den lägsta andelen i dejtingfrågan, där den näst lägsta är 48 procent.

Figur 4.2. Dejtingviljan 2026

Andel per väljargrupp som kan tänka sig att dejta en anhängare av respektive parti (svar 4–5 på skalan 1 = nej, absolut inte, 5 = ja, absolut). Endast 2026, "vet ej" kvar i beräkningsunderlaget.

För SD-väljarna är alltså det sociala avståndet till M-väljarna numera nästan borta. Klyftan mellan S- och SD-väljarna är djupast i mätningen.

Den asymmetriska närheten inom högern

Närmandet mellan M- och SD-väljarna är genomgående men påfallande asymmetriskt. På alla tre måtten står SD-väljarna närmare M-väljarna än omvänt. Det syns i andelen som ser positivt på ett styre lett av det andra partiet, 80 procent bland SD-väljarna jämfört med 40 procent bland M-väljarna, resultaten på känslotermometern, 7,26 bland SD-väljarna jämfört med 5,65 bland M-väljarna, och viljan att dejta en person från det andra partiet, 91 procent bland SD-väljarna jämfört med 63 procent bland M-väljarna. Samhörigheten inom högern är alltså tydlig men asymmetrisk: SD-väljarna är betydligt mer positiva till M än M-väljarna är till SD.

Det tredje måttet, umgänget med politiskt likasinnade, har varit stabilt sedan 2018.

Andelen som ofta umgås med likasinnade är 50 procent bland SD-väljarna (49 procent 2018), 51 procent bland M-väljarna (56 procent 2018) och 46 procent bland S-väljarna (49 procent 2018). De tre väljargrupperna umgås alltså i ungefär samma utsträckning med meningsfränder. SD-väljarna är inte mer socialt instängda i sitt läger än de andra.

Reflektion: partiapartier är inget nytt

Att enskilda partier väcker starka antipatier är inget nytt i svensk politik. På valundersökningarnas fråga om vilket parti väljarna tycker sämst om år 1970 pekade 39 procent ut Moderaterna och 38 procent Vänsterpartiet kommunisterna. År 1991 angav 34 procent Ny demokrati. Vid de två senaste valen har Sverigedemokraterna intagit denna position, om än med en sjunkande andel: 51 procent 2018 och 43 procent 2022. Den andel väljare som uppger att de under inga omständigheter skulle rösta på partiet minskade under samma period från 56 till 48 procent.

Att antipatierna mot ett enskilt parti avtar innebär emellertid inte att avståndet mellan väljargrupperna minskar. Den affektiva polariseringen, det vill säga i vilken utsträckning väljarna värderar det egna partiet högre än de övriga, nådde vid valet 2022 den högsta nivå som uppmätts i valundersökningarna sedan mätserien inleddes 1979. Vårt eget material visar var skiljelinjerna går i dag: mellan M- och SD-väljarna har avståndet krympt sedan 2018 (kapitel 1), medan klyftan mellan S- och SD-väljarna är den största i undersökningen.

Källa: Oscarsson m.fl., Väljarna och valet 2022 (Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet, 2024), kapitel 14.

4.3 Sammanfattning

- Inom högerblocket är det upplevda avståndet begränsat men asymmetriskt: SD-väljarna värderar M-väljarna högre än M-väljarna värderar SD-väljarna.
- Den djupaste klyftan finns mellan S- och SD-väljarna.
- SD-väljarna är inte mer socialt isolerade i det egna politiska lägret än andra väljargrupper.

5. Ekonomiska åsikter

Rapporten från 2018 undersökte om SD-väljarna ekonomiskt stod till höger eller i mitten. Frågan var relevant eftersom högerradikala partier främst definieras av sociokulturella ståndpunkter, som värdekonserveratism, nationalism och invandringsmotstånd, inte av ekonomisk politik. SD beskrev sig formellt som varken höger eller vänster och kombinerade krav på skattesänkningar med ett uttalat försvar för välfärdsstaten. Ekonomiskt stod väljarna då relativt nära den politiska mitten, men något närmare Moderaterna än Socialdemokraterna. I sociokulturella frågor stod de däremot långt till höger. Dessa frågor förenade väljarna ideologiskt, medan synen på ekonomin skilde dem åt beroende på om de tidigare hade röstat på S eller M.

Det här kapitlet undersöker var SD-väljarna står i ekonomiska frågor år 2026.

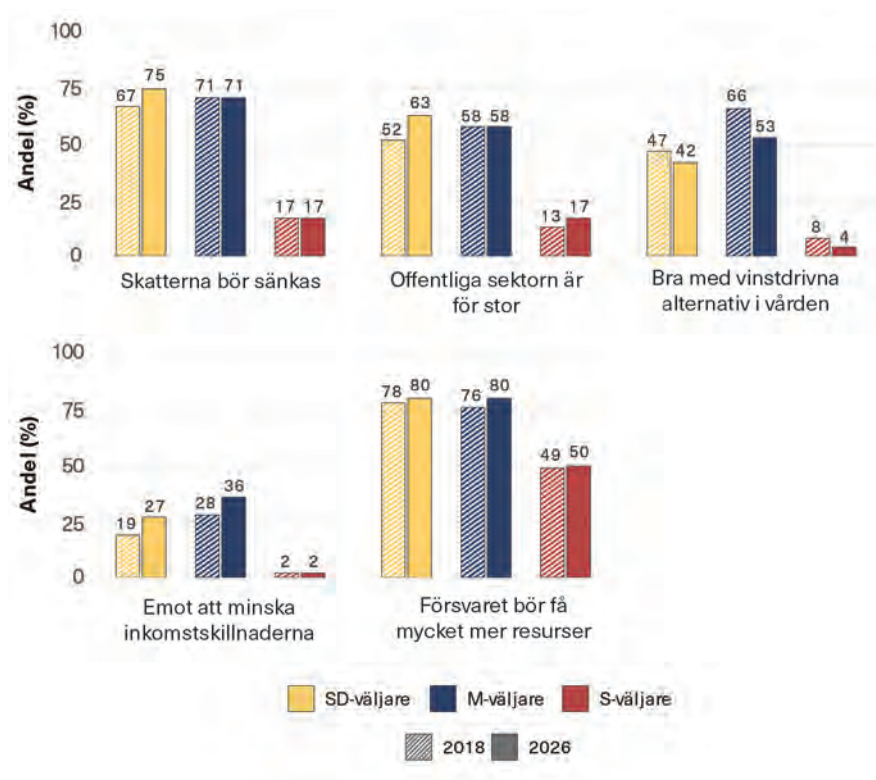
5.1 SD-väljarna rör sig högerut

År 2026 står SD-väljarna i de flesta ekonomiska frågor nära M-väljarna (figur 5.1). I två frågor befinner de sig till höger om M-väljarna. Av SD-väljarna vill 75 procent sänka skatterna, jämfört med 71 procent av M-väljarna och 17 procent av S-väljarna. Vidare anser 63 procent av SD-väljarna att den offentliga sektorn är för stor, jämfört med 58 procent av M-väljarna och 17 procent av S-väljarna. I frågan om inkomstskillnader är ordningen den omvända: 27 procent av SD-väljarna tar avstånd från att de bör minska, jämfört med 36 procent av M-väljarna och bara 2 procent av S-väljarna. Avståndet till S-väljarna är genomgående stort, medan skillnaden mot M-väljarna är liten eller har försvunnit helt.

Bilden skiljer sig från 2018. Då stod SD-väljarna något till vänster om M-väljarna men entydigt till höger om S-väljarna, och ekonomin var det sakområde där de låg närmast den politiska mitten. I tre av fyra frågor har de sedan dess flyttat sig åt höger. Andelen som vill sänka skatterna har ökat från 67 till 75 procent, andelen som anser att den offentliga sektorn är för stor från 52 till 63 procent och andelen som tar avstånd från att minska inkomstskillnaderna från 19 till 27 procent. M-väljarnas åsikter i skatte- och sektorsfrågorna är samtidigt oförändrade, men de har skärpt sin hållning i frågan om inkomstskillnader, där andelen har ökat från 28 till 36 procent. S-väljarna har knappt ändrat sig. Det lilla men tydliga avståndet till M-väljarna som fanns 2018 har därmed försvunnit, och i två av frågorna har grupperna bytt plats.

Figur 5.1. Socioekonomiska frågor: andel med högerståndpunkt

Andel med högerståndpunkt per väljargrupp på fem socioekonomiska påståenden 2018 och 2026: andelen som svarar 4–5 (instämmer), med "vet ej" i nämnaren. För inkomstskillnaderna visas i stället andelen som tar avstånd (svar 1 eller 2) – frågan löd att inkomstskillnaderna bör minskas, och den ståndpunkt som ligger till höger är att ta avstånd från det.

Undantaget är inställningen till vinstdrivna privata alternativ i vården. Där går utvecklingen i motsatt riktning i alla tre väljargrupperna. Bland SD-väljarna minskar andelen positiva från 47 till 42 procent. Den största minskningen finns bland M-väljarna, från 66 till 53 procent. Bland S-väljarna minskar andelen samtidigt från 8 till 4 procent, från en redan låg nivå. Vinstfrågan är alltså den enda av de fyra frågorna där högerpositionen försvagas.

I den femte frågan – om det svenska försvaret borde få mycket mer resurser – är högersidan enig. Hela 80 procent av både SD- och M-väljarna anser att försvaret bör få mycket mer resurser, jämfört med 50 procent av S-väljarna. Andelarna är i stort sett oförändrade sedan 2018, då de var 78, 76 respektive 49 procent.

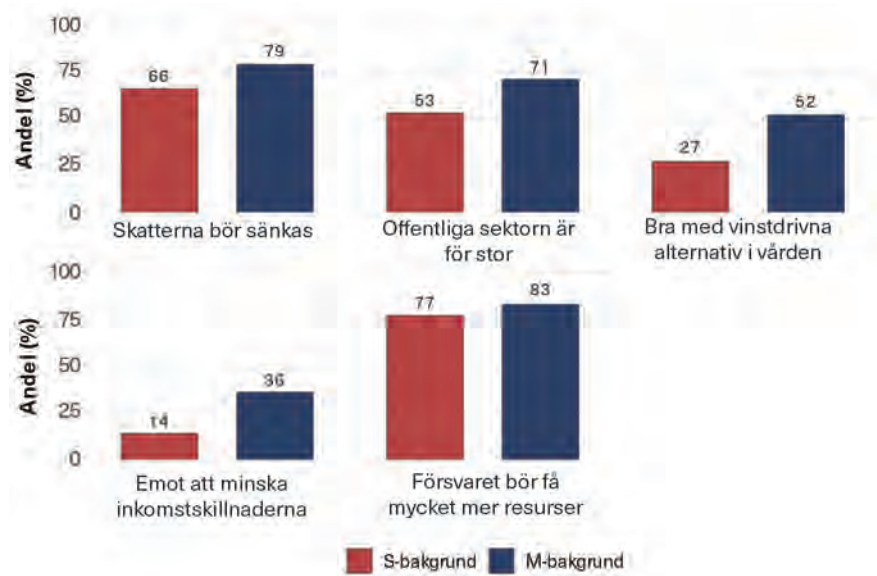
5.2 SD:s inre struktur: S-bakgrund och M-bakgrund

Rapporten från 2018 visade att SD-väljarna inte var en homogen grupp utan bestod av två huvudsakliga väljarströmmar: väljare med bakgrund i Socialdemokraterna och väljare med bakgrund i Moderaterna. Grupperna hade olika ekonomiska åsikter men förenades i synen på invandring och värderingar. År 2018 hade många SD-väljare relativt nyligen kommit från Socialdemokraterna eller Moderaterna. År 2026 har de varit SD-väljare längre. Frågan är om det fortfarande finns skillnader mellan väljare med S-bakgrund och väljare med M-bakgrund i de ekonomiska frågor som skilde grupperna åt mest förra gången.

I den fortsatta analysen delas SD-väljarna in efter sina tidigare partival. SD-väljare med S-bakgrund är de som någon gång har röstat på Socialdemokraterna men aldrig på Moderaterna, 419 personer. SD-väljare med M-bakgrund är de som någon gång har röstat på Moderaterna men aldrig på Socialdemokraterna, 938 personer. Figuren 5.2 och 5.3 visar skillnaderna mellan grupperna i ekonomiska sakfrågor och i deras förhållande till Socialdemokraterna respektive Moderaterna.

Figur 5.2. SD-väljare med olika politisk bakgrund 2026: socioekonomiska frågor

SD-väljare med olika politisk bakgrund 2026: S-bakgrund (någon gång röstat på S, aldrig på M) mot M-bakgrund (någon gång röstat på M, aldrig på S) på fem socioekonomiska påståenden. Andel med högerständpunkt, svar 4–5 (instämmer), utom inkomstskillnaderna som avser svar 1–2 (tar avstånd från att de bör minskas). "Vet ej" i nämnaren, oviktat.

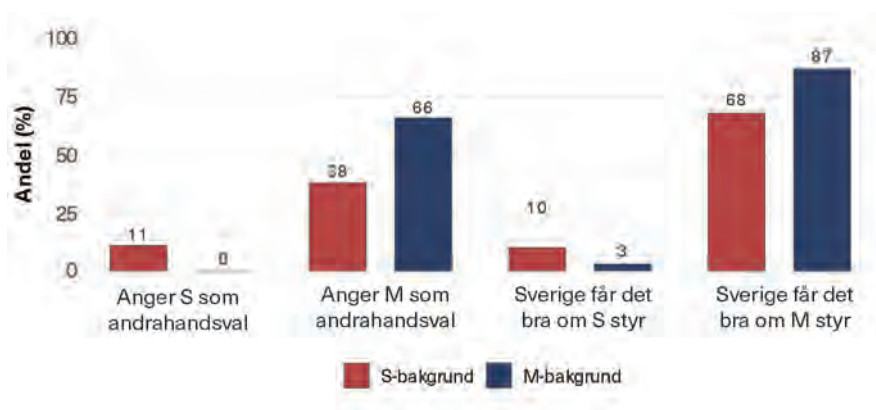

De två grupperna skiljer sig åt i samtliga undersökta ekonomiska frågor (figur 5.2). SD-väljare med S-bakgrund står genomgående till vänster om SD-väljare med M-bakgrund. Bland SD-väljare med S-bakgrund vill 66 procent sänka skatterna, jämfört med 79 procent bland dem med M-bakgrund. Vidare anser 53 procent av dem med S-bakgrund att den offentliga sektorn är för stor, jämfört med 71 procent av dem med M-bakgrund. Bland dem med S-bakgrund är 27 procent positiva till vinstdrivna alternativ i vården, jämfört med 52 procent av dem med M-bakgrund, och 14 procent tar avstånd från att minska inkomstskillnaderna i samhället, jämfört med 36 procent av dem med M-bakgrund.

Trots de ekonomiska skillnaderna är båda grupperna fast förankrade i högerblocket (figur 5.3).

Figur 5.3. SD-väljare med olika politisk bakgrund 2026: relation till Socialdemokraterna respektive Moderaterna

SD-väljare med olika politisk bakgrund 2026 och deras relation till S och M: andel som anger Socialdemokraterna respektive Moderaterna som andrahandsval (bland dem som uppgav ett parti) och andel som ser positivt på Sveriges framtid (svar 4–5) om Socialdemokraterna respektive Moderaterna styr. "Vet ej" i nämnaren, oviktat.

Banden till Socialdemokraterna är svaga bland SD-väljare med S-bakgrund. Bara 11 procent anger Socialdemokraterna som sitt andrahandsval, och bara 10 procent bedömer att Sverige skulle utvecklas väl under ett socialdemokratiskt styre. Bland SD-väljare med M-bakgrund är motsvarande andelar 0 respektive 3 procent. SD-väljare med S-bakgrund har alltså behållit en mer vänsterorienterad ekonomisk profil än andra SD-väljare men saknar lojalitet med Socialdemokraterna.

Reflektion: höger eller mitten?

Under Sverigedemokraternas framväxt beskrevs partiets väljare inom forskningen ofta som mittenväljare i ekonomiska frågor. Partiet positionerade sig självt som varken höger eller vänster och förenade krav på skattesänkningar med ett försvar för välfärdsstaten, vilket väckte frågan om väljarkåren över huvud taget kunde betraktas som högerväljare. Den bilden prövades i rapporten från 2018, som drog slutsatsen att väljarna redan då var högerväljare snarare än mittenväljare, men att ekonomin var det sakområde där gruppen var som mest splittrad och befann sig närmast den politiska mitten.

År 2026 är den ekonomiska mittenprofilen borta i de frågor som rör statens storlek: SD-väljarna vill i högre utsträckning än M-väljarna sänka skatterna och krympa den offentliga sektorn. Förskjutningen är emellertid inte entydig. I inställningen till vinstdrivna alternativ i vården, liksom i frågan om inkomstskillnaderna bör minska, befinner sig SD-väljarna alltså till vänster om M-väljarna.

Sett till rapporten i sin helhet utgör M-väljarna annars mittpunkten: i 38 av de 42 åsiktsfrågor som redovisas i kapitel 5–8 placerar de sig antingen mellan S- och SD-väljarna eller på samma nivå som en av grupperna.

Källa: Jylhä, Rydgren & Strimling, Sverigedemokraternas väljare (Institutet för Framtidsstudier, Forskningsrapport 2018/2).

5.3 Sammanfattning

Det här kapitlet har undersökt om SD-väljarna ekonomiskt står till höger eller i mitten. Huvudresultaten är följande:

- **SD-väljarna har rört sig åt höger i de flesta ekonomiska frågor.** I skattefrågan och synen på den offentliga sektorn befinner de sig nu till och med till höger om M-väljarna.
- **SD-väljarna består av ekonomiskt skilda grupper med olika politisk bakgrund.** SD-väljare med S-bakgrund står till vänster om SD-väljare med M-bakgrund i samtliga undersökta ekonomiska frågor, men båda står i grunden till höger. I försvarsfrågan är de eniga.
- **Båda grupperna är starkt förankrade i högerblocket.** Moderaterna är det vanligaste andrahandsvalet i båda, medan banden till Socialdemokraterna är svaga även bland SD-väljare med S-bakgrund.

6. Synen på omvärlden

Sedan 2018 har utrikes- och säkerhetspolitiken fått en mer framträdande plats i svensk inrikesdebatt. Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina 2022, och Sverige blev medlem i Nato 2024. Israels krigsföring i Gaza har pågått sedan hösten 2023. I Vita huset sitter sedan 2025 dessutom en president som har gjort territoriella anspråk på Grönland, och under 2026 genomförde USA och Israel militära angrepp mot Iran. Mot denna bakgrund innehåller undersökningen 2026 flera frågor om väljarnas syn på omvärlden. Frågorna mäter synen på fyra internationella händelser och sex offentliga personer. De undersöker också hur väljarna bedömer Donald Trumps politik för Sverige, Nato och demokratin i allmänhet.

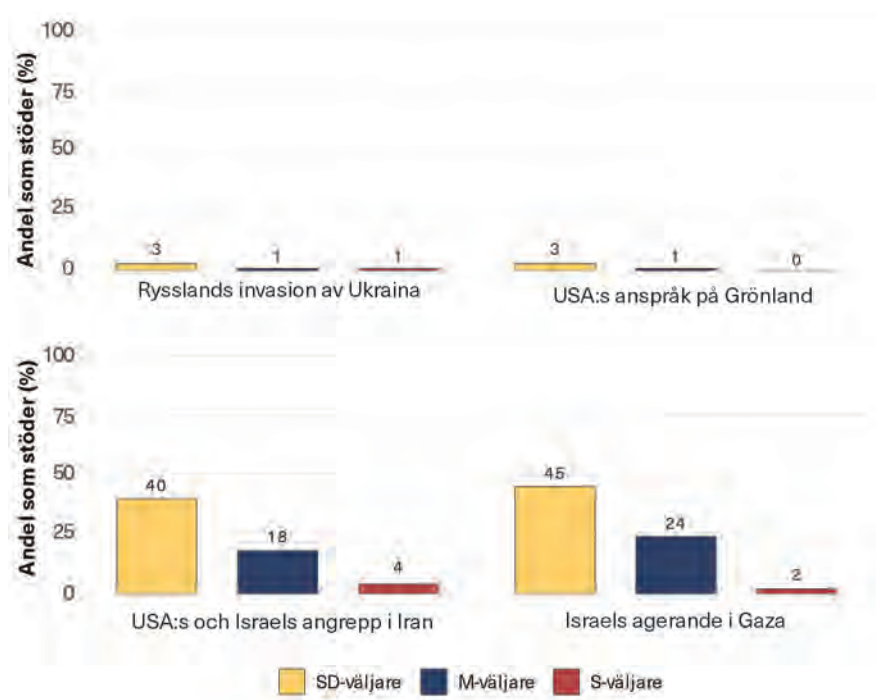
De svarande tog ställning till händelserna på en femgradig skala, från 1 (tar helt avstånd) till 5 (stöder helt). Inställningen till de offentliga personerna mättes på en skala från 1 (mycket negativ) till 5 (mycket positiv). Kapitlet redovisar främst andelen som instämmer, alltså de som har valt svarsalternativen 4 eller 5. För händelserna motsvarar det andelen som uttrycker stöd. För personerna redovisas andelen som är positivt inställda. För Trumps politik redovisas andelen som anser att den är bra. De som har svarat ”vet ej” eller uppgett att de inte känner till en viss person ingår i beräkningsunderlaget.

6.1 Enighet om Ryssland och Grönland

Stödet för Rysslands invasion av Ukraina är nära noll i alla tre grupperna. Invasionen stöds av 3 procent av SD-väljarna, 1 procent av M-väljarna och 1 procent av S-väljarna. USA:s anspråk på Grönland möter ett liknande och samlat motstånd. Anspråken stöds av 3 procent av SD-väljarna, jämfört med 1 procent av M-väljarna och 0 procent av S-väljarna (figur 6.1). I en tid då väljarna annars drar åt olika håll är de här frågorna tydligt enande. Ingen grupp rymmer någon större minoritet med sympatier för vare sig den ryska invasionen eller det amerikanska anspråket på Grönland. Kraven på Grönland saknar alltså stöd även bland SD-väljarna, den grupp som är minst negativ till Donald Trump som person. En viss acceptans för Trump som politiker innebär alltså inte något stöd för hans territoriella krav.

Figur 6.1. Stöd för internationella händelser per väljargrupp 2026

Stöd för fyra internationella händelser per väljargrupp 2026 (andel som stöder (%), svar 4–5 på skalan 1 = tar helt avstånd, 5 = stöder helt, "vet ej" kvar i beräkningsunderlaget).

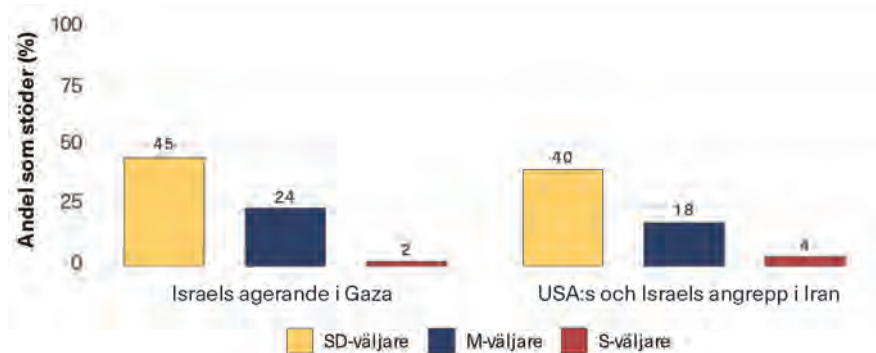
6.2 Skiljelinjen vid Israel

Den skarpaste politiska skiljelinjen i synen på omvärlden gäller Israels militära agerande i Gaza sedan oktober 2023. Bland SD-väljarna stöder 45 procent agerandet, jämfört med 24 procent av M-väljarna och bara 2 procent av S-väljarna. Synen på USA:s och Israels militära angrepp mot Iran under 2026 följer ett liknande mönster. Angreppet försvaras av 40 procent av SD-väljarna, jämfört med 18 procent av M-väljarna och 4 procent av S-väljarna. Ordningen är alltså densamma i båda fallen (figur 6.2). Stödet är högst bland SD-väljarna, betydligt lägre bland M-väljarna och nästan obefintligt bland S-väljarna.

Samtidigt är de som anger stöd i dessa frågor i minoritet även bland SD-väljarna. Den stora skillnaden mellan väljargrupperna gäller i stället hur enhetligt avståndstagandet är. SD-väljarna är splittrade, och en stor andel stöder agerandet. Bland M-väljarna dominerar avståndstagandet, och bland S-väljarna är det nästan totalt.

Figur 6.2. Stöd för Israels militära agerande per väljargrupp 2026

Stöd för Israels agerande i Gaza respektive angreppet i Iran, per väljargrupp 2026 (andel som stöder, svar 4–5 på skalan 1 = tar helt avstånd, 5 = stöder helt, "vet ej" kvar i beräkningsunderlaget).

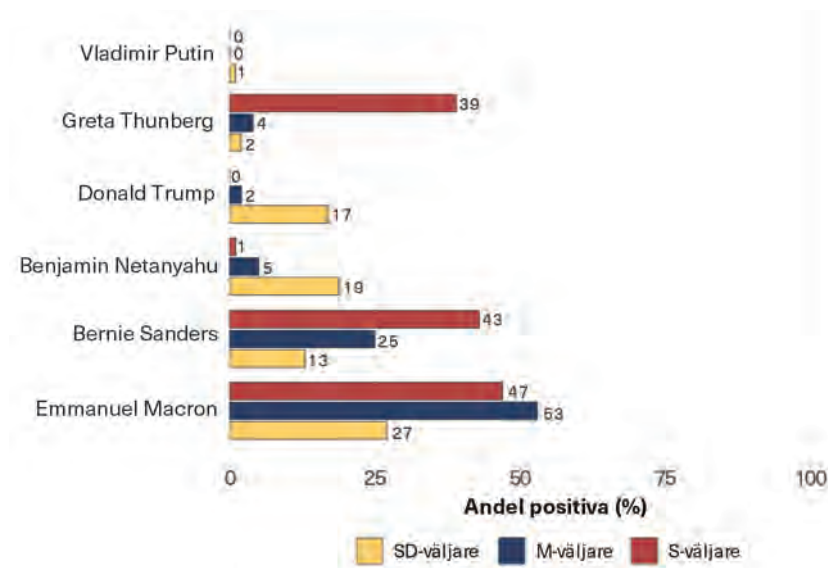

6.3 Trump, Putin och de andra

Bedömningen av personerna visar bred enighet om Putin, men större skillnader i synen på Trump och Netanyahu (figur 6.3). Nästan ingen är positiv till Vladimir Putin. Andelen är 1 procent bland SD-väljarna och 0 procent bland både M- och S-väljarna. I synen på Donald Trump är skillnaderna större. Bland SD-väljarna är 17 procent positiva till Trump, jämfört med 2 procent bland M-väljarna och 0 procent bland S-väljarna.

Figur 6.3. Inställning till offentliga personer per väljargrupp 2026

Inställning till sex offentliga personer per väljargrupp 2026 (andel positiva, procent, svar 4–5 på skalan 1 = mycket negativ, 5 = mycket positiv, känner inte till personen kvar i beräkningsunderlaget).

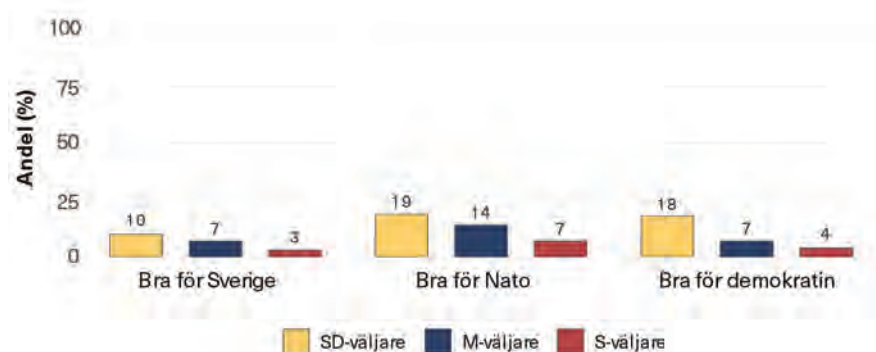
De fyra andra personerna får fler positiva omdömen, men skillnaderna mellan väljargrupperna är stora. SD-väljarna är de som är mest positiva till Benjamin Netanyahu: 19 procent, jämfört med högst 5 procent i de övriga grupperna. S-väljarna är de som är mest positiva till Bernie Sanders: 43 procent, jämfört med högst 25 procent i de andra grupperna. Detsamma gäller Greta Thunberg, med 39 procent positiva bland S-väljarna och högst 4 procent i de andra grupperna. Till Emmanuel Macron är 53 procent av M-väljarna och 47 procent av S-väljarna positiva, jämfört med 27 procent av SD-väljarna.

6.4 Trumps politik får underkänt i alla läger

En bred majoritet i alla tre väljargrupper underkänner Trumps politik, oavsett om de bedömer dess konsekvenser för Sverige, Nato eller demokratin i allmänhet (figur 6.4). Väljarna fick bedöma politiken på en femgradig skala från 1 (mycket dålig) till 5 (mycket bra). På inget av de tre områdena når andelen som anser att politiken är bra 20 procent i någon väljargrupp. SD-väljarna är minst negativa. Bland dem anser 19 procent att Trumps politik är bra för Nato och 18 procent att den är bra för demokratin. Bara 10 procent tycker att den är bra för Sverige. Det är till och med lägre än de 17 procent som är positivt inställda till Trump som person. Bland M-väljarna är andelarna ännu lägre. Av dem ser 14 procent positiva konsekvenser av Trumps politik för Nato, medan andelen stannar på 7 procent för både Sverige och demokratin. Lägst är stödet bland S-väljarna: 7 procent för Nato, 4 procent för demokratin och bara 3 procent för Sverige.

Figur 6.4. Trumps politik bedömd per område och väljargrupp (2026)

Andel som anser att Donald Trumps politik varit bra för Sverige, Nato respektive demokratin, per väljargrupp 2026 (svar 4–5 på skalan 1 = mycket dålig, 5 = mycket bra, "vet ej" i nämnaren).

6.5 Sammanfattning

Det här kapitlet har beskrivit hur de tre väljargrupperna ser på utrikespolitiska händelser och personer under 2026. Eftersom frågorna är nya för årets undersökning ger resultaten en ögonblicksbild utan jämförelser bakåt. Resultaten visar följande:

- **Rysslands invasion av Ukraina, Vladimir Putin och USA:s anspråk på Grönland förkastas i alla väljargrupper.**
- **De djupaste skiljelinjerna gäller Israel.** Agerandet i Gaza är den sakfråga som skiljer grupperna mest, och SD-väljarna är mest positiva.
- **Konsekvenserna av Trumps politik** för Sverige, Nato och för demokratin ses som negativa i alla väljargrupper.

7. Värderingsfrågor

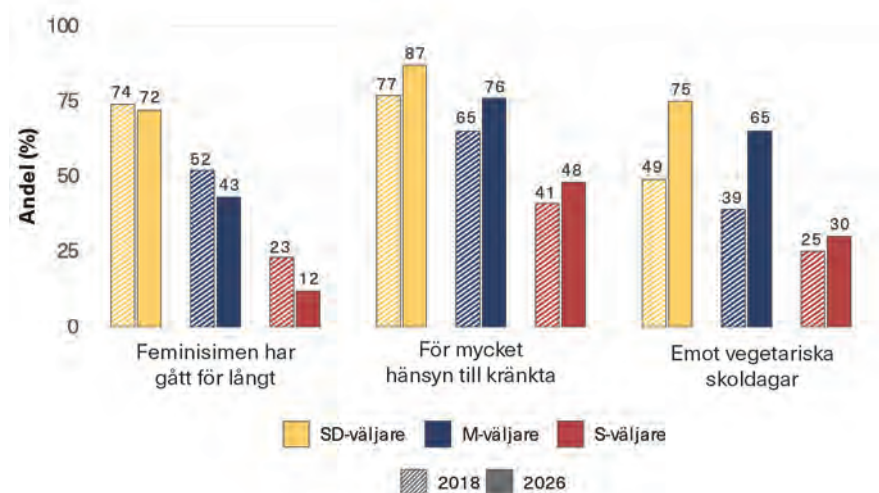
År 2018 var det värderingsfrågorna som tydligast skilde SD-väljarna från de andra väljargrupperna. I synen på feminism, könsroller och traditionella värderingar stod de tydligt till höger om både M- och S-väljarna. Det var också i dessa frågor som SD-väljarna var mest eniga. Det här kapitlet följer värderingskonflikten fram till 2026 i två steg. Först analyserar vi frågor som ställdes i båda mätningarna: om genusfrågorna, den vegetariska skolmaten, känsligheten för kränkningar och de traditionella värderingarna har samma politiska laddning i dag som för åtta år sedan. Därefter tar vi upp fyra frågor som är nya i undersökningen 2026. De breddar bilden av vad konflikten numera omfattar. Vi frågar om samhället bör lägga mindre vikt vid klimatet och skyddet av svensk natur samt vid vilken ålder en person bör bli straffmyndig. Vi undersöker också vilka värden som bäst motsvarar svenska värderingar och vilket årtionde som anses vara det främsta i svensk historia.

7.1 Värderingskonflikten består

I kulturella frågor står SD-väljarna 2026 precis som 2018 tydligt till höger om både M- och S-väljarna. I de klassiska genusfrågorna är skillnaderna fortfarande stora. Av SD-väljarna anser 72 procent att feminismen har gått för långt, jämfört med 43 procent av M-väljarna och 12 procent av S-väljarna (figur 7.1). Mer anmärkningsvärt är att motståndet mot vegetariska skoldagar har ökat kraftigt. Det omfattar nu 75 procent av SD-väljarna och 65 procent av M-väljarna, jämfört med bara 30 procent av S-väljarna. Även åsikten att samhället tar för stor hänsyn till personer som känner sig kränkta har blivit vanligare. Den delas nu av 87 procent av SD-väljarna, 76 procent av M-väljarna och 48 procent av S-väljarna. Däremot instämmer bara en minoritet i att det bästa sättet att leva är enligt traditionella värderingar: 44 procent av SD-väljarna, 22 procent av M-väljarna och 10 procent av S-väljarna.

Figur 7.1. Värderingskonfliktens arenabyte: andel med högerständpunkt 2026 och 2018

Andel med högerständpunkt per väljargrupp på tre värderingsfrågor 2018 och 2026: andelen som svarar 4–5 (instämmer), med "vet ej" i nämnaren. För vegetariska skoldagar visas i stället andelen som är emot (svar 1 eller 2) – frågan gällde att skolor bör kunna införa dagar med enbart vegetarisk mat, och den standpunkt som ligger till höger är att vara emot.

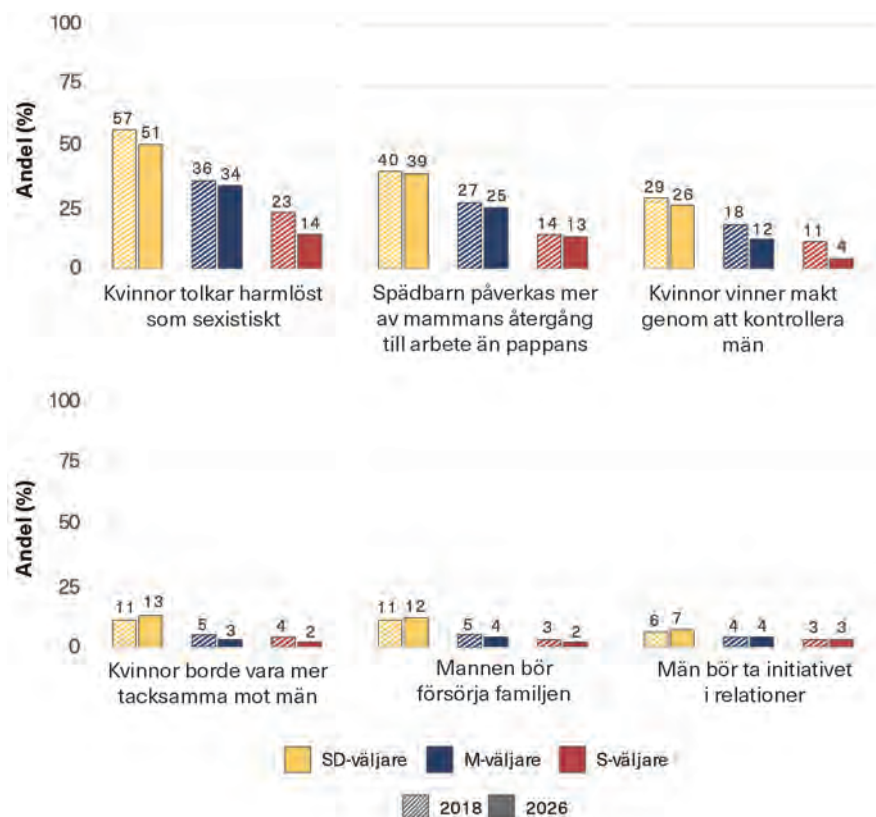

7.2 Könroller och synen på kvinnor

Av de genusfrågor som ställdes i båda mätningarna får misstron mot feminismens anspråk och synen på moderskap störst gehör 2026. Av SD-väljarna instämmer 51 procent i att kvinnor tenderar att tolka harmlösa anmärkningar eller handlingar som sexistiska, jämfört med 34 procent av M-väljarna och 14 procent av S-väljarna (figur 7.2). 39 procent av SD-väljarna anser att spädbarn påverkas mer negativt om mamman går tillbaka till arbetet för tidigt än om pappan gör det, jämfört med 25 procent av M-väljarna och 13 procent av S-väljarna. I samtliga sex påståenden är mönstret detsamma: SD-väljarna instämmer i störst utsträckning, följda av M-väljarna och därefter S-väljarna, med SD-väljarna längst från de övriga grupperna.

Figur 7.2. Könroller och synen på kvinnor: andel som instämmer 2018 och 2026

Andel som instämmer (svar 4–5) i sex påståenden om könroller och synen på kvinnor, per väljargrupp 2018 och 2026. "Vet ej" i nämnaren, oviktat.

De mer uttalat traditionella könrolluppfattningarna får dock stöd av endast en liten minoritet även bland SD-väljarna: 12 procent instämmer i att det framför allt är mannens uppgift att försörja familjen, 13 procent i att kvinnor borde vara mer tacksamma för allt som män gör för dem och 7 procent i att män i högre grad än kvinnor bör ta initiativet till nya kärleksrelationer.

Bilden har i stort sett varit stabil sedan 2018. SD- och M-väljarnas svar är kvar på ungefär samma nivåer, medan S-väljarna har rört sig nedåt i flera av påståendena: andelen som menar att kvinnor övertolkar sexism har sjunkit från 23 till 14 procent, och andelen som anser att kvinnor ofta försöker vinna makt genom att kontrollera män har sjunkit från 11 till 4 procent. Avståndet till SD-väljarna har därför ökat.

Reflektion: åsiktsförändring är det vanliga

Synen på kön och jämställdhet utgör ett av de opinionsområden som har genomgått den mest systematiska förskjutningen under efterkrigstiden. Såväl i Sverige som internationellt har stödet för traditionella könsroller avtagit decennium efter decennium.

Mot denna bakgrund bör resultaten i det här avsnittet tolkas tvärtemot vad som först ligger nära till hands. Det är inte S-väljarnas förskjutning mot mer jämställda uppfattningar som kräver en förklaring, eftersom den följer den långsiktiga utvecklingen. Det anmärkningsvärda är i stället att SD-väljarna knappt rör sig alls. Alla tre väljargrupper rör sig i samma riktning, men i mycket olika takt. Av de sju frågor om feminism och könsroller som ställdes i båda mätningarna är förändringen sedan 2018 statistiskt säkerställd i fyra bland S-väljarna, i två bland M-väljarna och i två bland SD-väljarna. Bland SD-väljarna stannar den största förskjutningen vid sex procentenheter.

Avståndet mellan SD- och S-väljarna har därmed vuxit i samtliga sju frågor, trots att ingen av väljargrupperna har intagit en mer traditionell hållning. Det räcker att en grupp står stilla medan omvärlden fortsätter att röra sig i den riktning som har gällt i decennier.

Källa: Strimling m.fl., Global directions of change in moral norms: a test of the moral argument theory (Royal Society Open Science 12:241589, 2025).

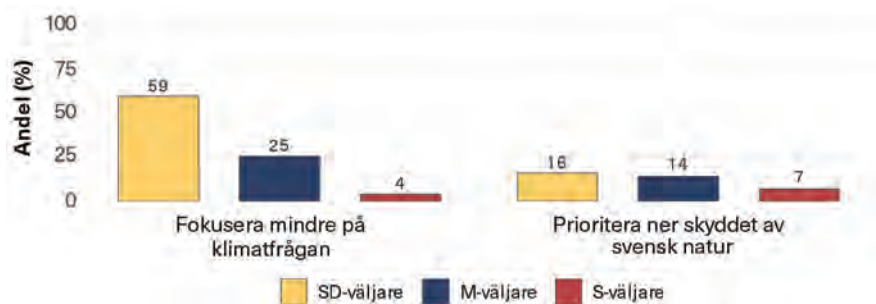
7.3 Klimatet: en ny skiljelinje

I undersökningen 2026 fick väljarna ta ställning till två nya påståenden. De gällde om samhället borde fokusera mindre på klimatfrågan respektive skyddet av svensk natur (figur 7.3). Även här användes en femgradig skala från 1 (tar helt avstånd) till 5 (instämmer helt). Av de nya frågorna skapar klimatfrågan den skarpaste skiljelinjen. En majoritet av SD-väljarna, 59 procent, anser att samhället bör lägga mindre vikt vid klimatet. Motsvarande andel är 25 procent bland M-väljarna och bara 4 procent bland S-väljarna.

Naturskyddet skapar inte samma splittring. Påståendet att samhället borde prioritera ned skyddet av svensk natur får stöd av 16 procent bland SD-väljarna och 14 procent bland M-väljarna. Bland S-väljarna är andelen 7 procent. Det är alltså en liten minoritet i alla tre grupperna. Motståndet är därmed inriktat på klimatpolitiken och omfattar inte natur- och miljöhänsyn i allmänhet.

Figur 7.3. Klimat och naturskydd: andel som vill nedprioritera 2026

Andel som vill nedprioritera klimatfrågan respektive skyddet av svensk natur, per väljargrupp 2026 (andel som instämmer, svar 4–5 på skalan 1 = tar helt avstånd, 5 = instämmer helt, "vet ej" i nämnaren).

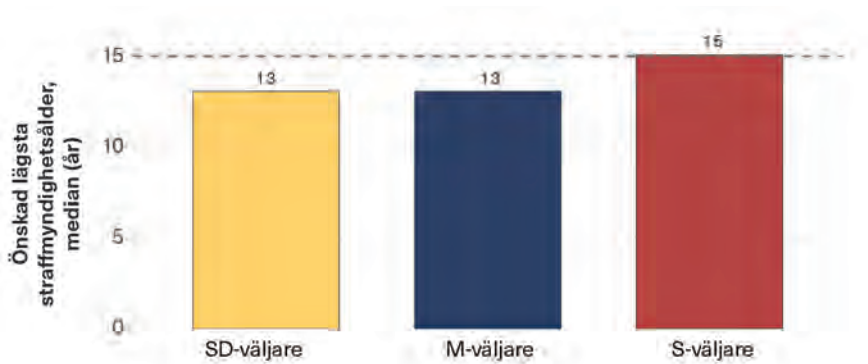

7.4 SD- och M-väljarna vill sänka straffmyndighetsåldern

I ytterligare en ny fråga fick väljarna ange vid vilken ålder en person bör bli straffmyndig (figur 7.4). Den nuvarande straffmyndighetsåldern är 15 år. Medianen är 13 år bland både SD- och M-väljarna. Det skiljer sig markant från S-väljarna, där medianen är 15 år. Medianen är alltså två år lägre än dagens gräns bland SD- och M-väljarna, medan medianen bland S-väljarna motsvarar dagens gräns. I alla tre väljargrupper finns personer som vill gå betydligt längre och sänka straffmyndighetsåldern ännu mer.

Figur 7.4. Önskad lägsta straffmyndighetsålder per väljargrupp 2026

Önskad lägsta straffmyndighetsålder per väljargrupp 2026, median i år. Streckad linje markerar dagens gräns på 15 år. ("Vet ej" uteslutet; medianen är 13 år bland SD- och M-väljarna och 15 år bland S-väljarna.)

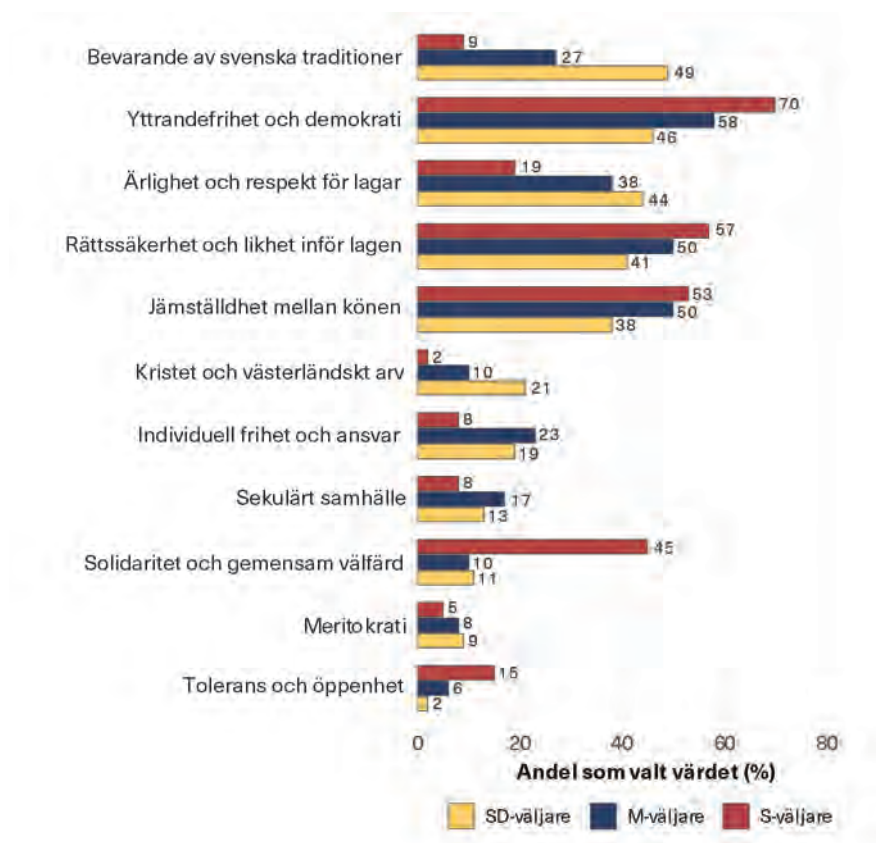

7.5 M- och S-väljare överens om de viktigaste svenska värderingarna

I 2026 års mätning fick väljarna välja de högst tre av elva värden som de ansåg bäst representerade svenska värderingar (figur 7.5). M- och S-väljarna rangordnar de tre främsta värdena på samma sätt. De anser att de viktigaste svenska värderingarna är yttrandefrihet och demokrati, 58 respektive 70 procent, rättssäkerhet och likhet inför lagen, 50 respektive 57 procent, samt jämställdhet mellan kvinnor och män, 50 respektive 53 procent. Bland SD-väljarna är det vanligaste svaret i stället att bevara svenska traditioner och svensk kultur, 49 procent. Därefter följer yttrandefrihet och demokrati, 46 procent, samt ärlighet, punktlighet och respekt för lagar, 44 procent. Det vanligaste alternativet bland SD-väljarna väljs betydligt mer sällan av de andra grupperna. Att bevara svenska traditioner lyfts fram av bara 27 procent av M-väljarna och 9 procent av S-väljarna.

Figur 7.5. Värden som bäst representerar svenska värderingar 2026

Värden som bäst representerar svenska värderingar, andel per väljargrupp 2026 (högst tre val).

Bland de andra alternativen utmärker sig solidaritet och en stark gemensam välfärd bland S-väljarna, 45 procent. Alternativet väljs av 11 procent av SD-väljarna och 10 procent av M-väljarna. Inget annat alternativ når mer än 23 procent i någon väljargrupp.

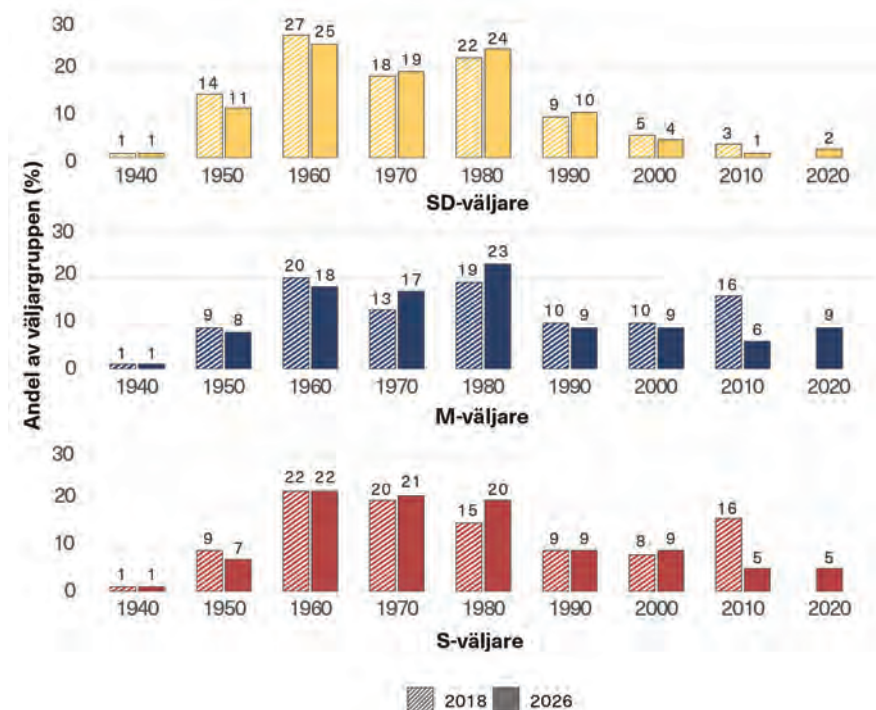
7.6 Det bästa årtiondet

Kapitlet avslutas med en fråga som ställdes i båda mätningarna: vilket årtionde är höjdpunkten i svensk historia? (figur 7.6). Av naturliga skäl fanns inte 2020-talet med som alternativ 2018. Liksom 2018 dominerar svaren 2026 av 1960-, 70- och 80-talen i alla tre väljargrupperna. SD-väljarna lyfter fortfarande fram 50-talet oftare än de andra: 11 procent, jämfört med 8 procent bland M-väljarna och 7 procent bland S-väljarna. Helhetsbilden är alltså mycket stabil. SD-väljarnas nostalgiska dragning till de tidiga

efterkrigsårtiondena har minskat något sedan 2018. Andelen som väljer 50- eller 60-talet har minskat från 41 till 36 procent, medan stödet för 80-talet är i stort sett oförändrat, från 22 till 24 procent.

Figur 7.6. Bästa årtiondet i svensk historia per väljargrupp 2018 och 2026

Bästa årtiondet i svensk historia, andel per väljargrupp 2018 och 2026. 2020-talet fanns inte som alternativ 2018. Årtionden före 1940 uteslutna (<1%)

Den i särklass största förändringen gäller synen på det årtionde som nyligen tog slut. Färre väljer 2010-talet, som var det pågående årtiondet vid den förra mätningen, och det nya alternativet 2020-talet kompenserar bara delvis för minskningen. De senaste årtiondena väljs alltså mer sällan än 2018.

7.7 Sammanfattning

Det här kapitlet har följt värderingskonflikten mellan de tre väljargrupperna från 2018 till 2026. Bilden har också breddats med fyra nya frågor från årets undersökning. Resultaten visar följande:

- **Värderingskonflikten består.** SD-väljarna står längst till höger i alla värderingsfrågor, medan S-väljarna står långt till vänster om M-väljarna.
- **Motståndet mot vegetariska skoldagar har ökat** bland både SD- och M-väljarna.
- **Av SD-väljarna vill** 59 procent att samhället ska fokusera mindre på klimatet, jämfört med 25 procent av M-väljarna och 4 procent av S-väljarna.
- **SD- och M-väljarna vill** sänka straffmyndighetsåldern, medan S-väljarna vill behålla dagens gräns.
- **S- och M-väljarna är överens** om vilka de viktigaste svenska värderingarna är: yttrandefrihet och demokrati, rättssäkerhet och likhet inför lagen samt jämställdhet mellan kvinnor och män. Bland SD-väljarna anses bevarandet av svenska traditioner och svensk kultur vara en viktigare svensk värdering än bland de andra väljargrupperna.

8. Invandringen, nationell identitet och villkorat medborgarskap

Ingen politisk sakfråga är så nära förknippad med Sverigedemokraterna som invandringen. Den har varit partiets profilfråga sedan grundandet. Invandringspolitiken spelade en central roll i de andra partiernas historiska avståndstagande och är central i det Tidöavtal som sedan 2022 ger partiet inflytande över regeringspolitiken. Migrationspolitiken är också det område där SD- och M-väljarna upplever den största förbättringen de senaste åren (kapitel 1). Om åtta års politisk turbulens och ett formellt regeringssamarbete har påverkat väljargruppernas syn på invandring och invandrare bör det märkas här. Därför är detta rapportens mest omfattande kapitel. Kapitlet bygger på fem områden som undersöktes i båda mätningarna: tillit till människor efter deras födelseland, synen på invandringen som samhällsproblem, den personliga distansen till invandrare, kraven för att räknas som svensk och uppskattningar av invandringens omfattning. Avslutningsvis analyseras två frågebatterier som är nya för 2026. De gäller vilka grunder som kan godtas för att återkalla ett uppehållstillstånd eller ett medborgarskap.

8.1 Tilliten följer födelselandet

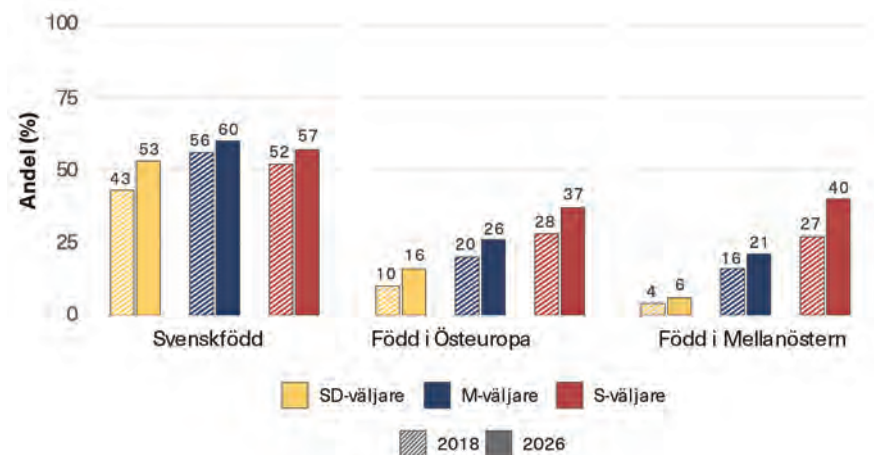
Den första frågan gäller något mer grundläggande än politiska ställningstaganden: den allmänna tilliten till personer som de svarande möter för första gången, uppdelad efter var personerna är födda. De svarande fick på en femgradig skala ange i vilken utsträckning de litar på svenskfödda, östeuropéer och personer födda i Mellanöstern, där 1 betyder mycket liten tillit och 5 mycket stor tillit. Här redovisas andelen som har stor tillit, svar 4 eller 5 (figur 8.1).

Tilliten till svenskfödda är relativt jämn över partigränserna. År 2026 är andelen 53 procent bland SD-väljarna, 60 procent bland M-väljarna och 57 procent bland S-väljarna. Skillnaderna ökar när den fiktiva personen är född utomlands, och de är asymmetriska. Bland SD-väljarna faller tilliten drastiskt beroende på personens ursprung: till 16 procent för östeuropéer och bara 6 procent för personer födda i Mellanöstern. M-väljarna befinner sig i mitten med 26 respektive 21 procent. S-väljarna gör däremot i praktiken ingen skillnad mellan de två grupperna av utrikes födda. Där är andelen 37 procent för östeuropéer och 40 procent för personer födda i Mellanöstern, även om tilliten också bland S-väljarna är lägre än för svenskfödda. Mönstret består även när man tar hänsyn till enkätrespondenternas eget ursprung.

Det är anmärkningsvärt att tilliten till utrikes födda har ökat i alla tre grupperna sedan 2018, mest bland S-väljarna.

Figur 8.1. Tillit till en okänd person efter födelseland 2018 och 2026

Andel med stor tillit (svar 4–5) till en okänd person beroende på födelseland, per väljargrupp 2018 och 2026 (femgradig skala 1 = mycket liten, 5 = mycket stor tillit, "vet ej" i nämnaren, oviktat).

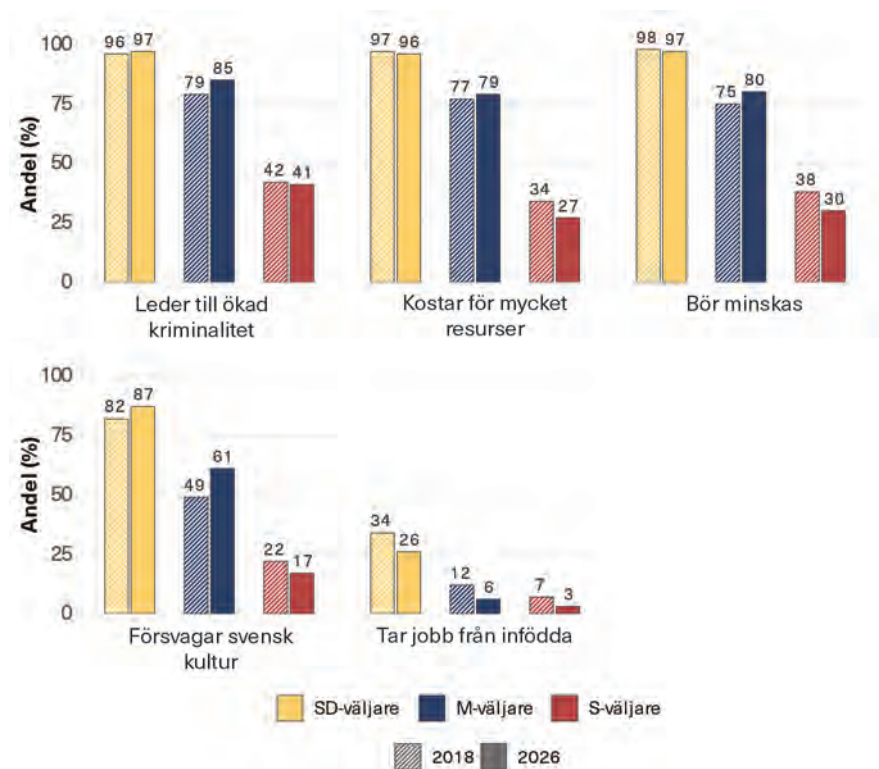
8.2 Invandringens problem: kulturen väger tyngre, jobben lättare

Ett antal attitydpåståenden mäter hur väljarna ser på invandringens effekter på samhället: om den leder till ökad kriminalitet, kostar för mycket resurser, försvagar den svenska kulturen eller tränger undan infödda på arbetsmarknaden. Här ingår också kravet att invandringen bör minska. Väljargrupperna skiljer sig kraftigt åt 2026. SD-väljarna instämmer genomgående mest, M-väljarna mindre och S-väljarna minst (figur 8.2). Nästan alla SD-väljare instämmer i att invandringen bör minska, 97 procent, kostar för mycket resurser, 96 procent, och leder till ökad kriminalitet, 97 procent. En stor majoritet anser också att den försvagar den svenska kulturen, 87 procent. Bland M-väljarna instämmer 85 procent i kriminalitetsfrågan och 61 procent i kulturfrågan. S-väljarna instämmer genomgående minst: 41 procent i kriminalitetsfrågan, 27 procent i resursfrågan, 30 procent i frågan om minskad invandring och 17 procent i kulturfrågan. Minst stöd får påståendet om arbetsmarknaden. Att invandrare tar jobb från infödda får förhållandevis svagt medhåll även bland SD-väljarna, 26 procent, och nästan inget bland S-väljarna, 3 procent. Det invandringsmotstånd som förenar SD-väljarna drivs alltså av oro för kriminalitet, offentliga kostnader och kulturella värden, inte av ekonomisk konkurrens om arbetstillfällen.

Jämförelsen med 2018 visar att SD-väljarna har rört sig i två motsatta riktningar. Andelen som anser att invandringen försvagar den svenska kulturen har ökat från 82 till 87 procent, samtidigt som andelen som anser att invandrare tar jobb från infödda har minskat från 34 till 26 procent. Båda förändringarna är statistiskt säkerställda. I de tre övriga frågorna ligger gruppen kvar mellan 96 och 98 procent i båda mätningarna, det vill säga på nivåer där någon nämnvärd ökning inte är möjlig. M-väljarna förskjuts i samma riktning, men från helt andra nivåer: kulturfrågan från 49 till 61 procent och jobbfrågan från 12 till 6 procent. S-väljarna har blivit mindre negativa i fyra av de fem frågorna, medan kriminalitetsfrågan ligger stilla på 42 respektive 41 procent. Polariseringen mellan blocken ökar därmed: M-väljarna närmar sig SD-väljarnas ståndpunkter, medan S-väljarna rör sig längre bort.

Figur 8.2. Invandringen som samhällsproblem 2018 och 2026

Synen på invandringens samhällseffekter: andel som instämmer (svar 4–5) per väljargrupp 2018 och 2026 ("vet ej" i nämnaren, oviktat).

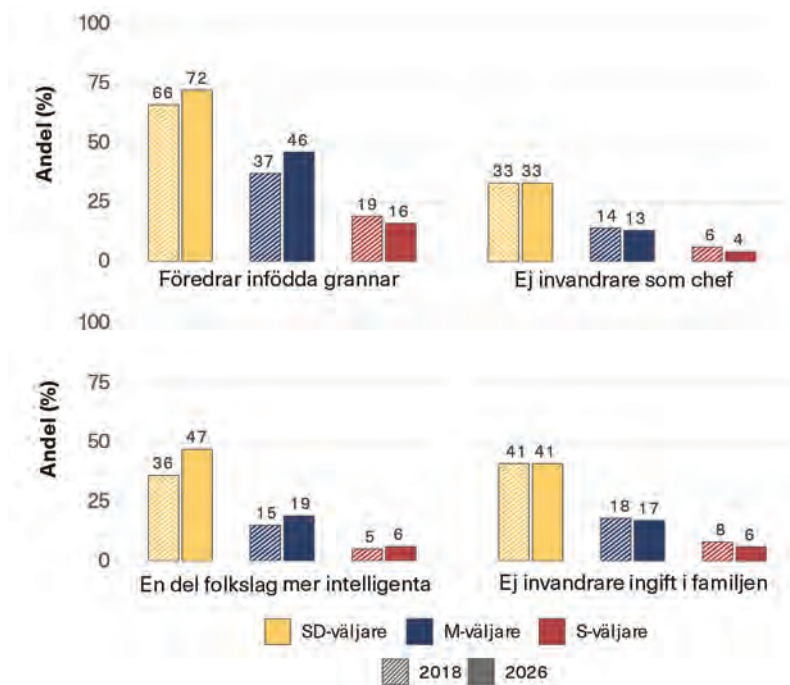
8.3 Xenofobin: stabil i de nära relationerna, skärpt i övrigt

Vid sidan av synen på invandringens effekter på samhället undersökte mätningen också mer personliga frågor: väljarnas vilja att ha invandrare i sin närhet. Här ingår motviljan mot att få en invandrare som granne, närmaste chef eller ingift i den egna familjen. I samma frågebatteri ingår påståendet att vissa folkslag är mer intelligenta än andra.

Även här går utvecklingen i två riktningar (figur 8.3). I de två frågor som rör invandrare i den nära sociala omgivningen står SD-väljarna helt stilla: motviljan mot en invandrare ingift i familjen ligger på 41 procent i båda mätningarna och motviljan mot en invandrare som närmaste chef på 33 procent. De två övriga frågorna förändras däremot tydligt. Andelen SD-väljare som hellre vill ha infödda svenskar som grannar har ökat från 66 till 72 procent och andelen som instämmer i att vissa folkslag är mer intelligenta än andra har ökat från 36 till 47 procent. Båda ökningarna är statistiskt säkerställda. Det är således föreställningarna om invandrare som grupp som skärps, inte motviljan mot en enskild invandrare som chef eller familjemedlem. Bland M-väljarna framträder samma förskjutning från lägre nivåer: andelen som hellre vill ha infödda grannar har ökat från 37 till 46 procent och andelen som instämmer i intelligenspåståendet från 15 till 19 procent. Bland S-väljarna framträder samma förskjutning från lägre nivåer: andelen som hellre vill ha infödda grannar har ökat från 19 till 16 procent och andelen som instämmer i intelligenspåståendet från 6 till 4 procent.

Figur 8.3. Xenofobi och personlig distans 2018 och 2026

Andel som instämmer (svar 4–5 i en femgradig skala) per väljargrupp 2018 och 2026 ("vet ej" i nämnaren, oviktat).

Även i dessa personliga frågor är motviljan minst bland S-väljarna, och deras redan låga andel är stabil. Motviljan mot en invandrare som ingift är 6 procent 2026, jämfört med 8 procent 2018, en skillnad inom felmarginalen. Den sociala distansen till invandrare är alltså genomgående störst bland SD-väljarna och minst bland S-väljarna. Avståndet mellan grupperna består eller ökar även på det privata området.

8.4 Vad som krävs för att räknas som svensk

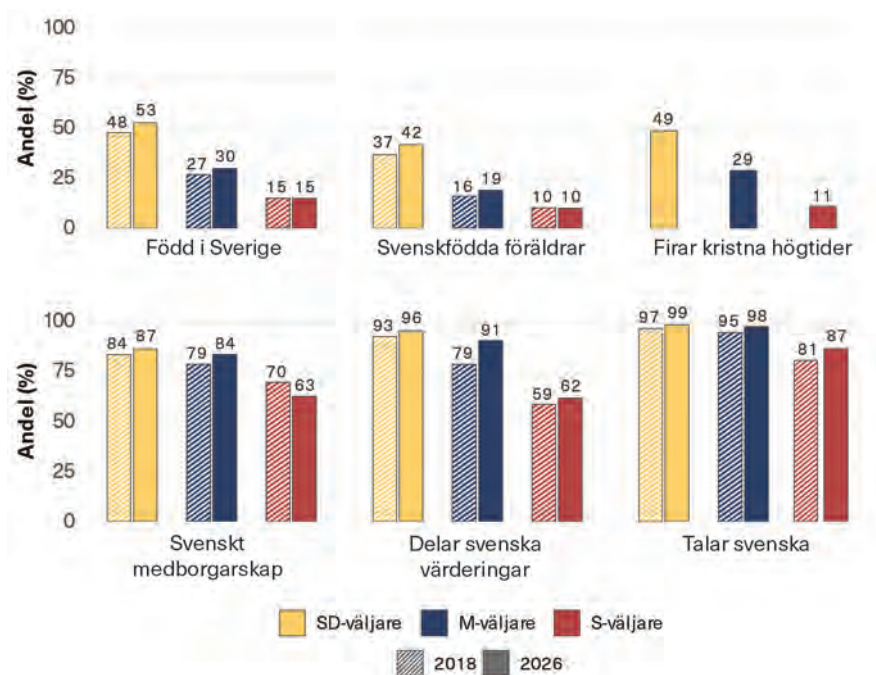
Frågorna om svenskhet gäller i stället vilka krav väljarna ställer för att någon ska räknas som svensk. De svarande fick på en femgradig skala bedöma hur viktiga fem kriterier är: att vara född i Sverige, att ha svenskfödda föräldrar, att ha svenskt medborgarskap, att tala svenska och att dela svenska värderingar (figur 8.4).

Grupperna rangordnar kriterierna på samma sätt. Störst vikt läggs vid sådant som går att förvärva. Viktigast är språket: 99 procent av SD-väljarna, 98 procent av M-väljarna och 87 procent av S-väljarna bedömer det som viktigt. Därefter följer medborgarskapet, 87, 84 respektive 63 procent, och värderingarna, 96, 91 respektive 62 procent. Härkomsten får betydligt mindre vikt: att vara född i Sverige, 53, 30 respektive 15 procent, och att ha svenskfödda föräldrar, 42, 19 respektive 10 procent. Skillnaden mellan väljargrupperna gäller hur stor vikt de trots allt lägger vid härkomst. SD-väljarna lägger störst vikt vid den, M-väljarna intar en mellanposition och S-väljarna lägger minst vikt vid den. För kravet att vara född i Sverige är skillnaden mellan yttergrupperna nästan 40 procentenheter: 53 procent bland SD-väljarna jämfört med 15 procent bland S-väljarna. Sådana härkomstskriterier är marginella bland S-väljarna men viktiga för en stor del av SD-väljarna: 53 procent i fråga om födelselandet och 42 procent i fråga om föräldrarnas födelseland.

Förändringarna sedan 2018 går uppåt i båda högergrupperna. Andelen ökar för samtliga fem kriterier som mättes i båda mätningarna, i båda grupperna. Störst är den enskilda förändringen bland M-väljarna, där kravet på svenska värderingar stiger från 79 till 91 procent. Bland SD-väljarna sker ökningarna från redan höga nivåer men är genomgående statistiskt säkerställda. Kravet på svenska värderingar stiger från 93 till 96 procent, och även de två härkomstskriterierna väger tyngre 2026 än 2018: att vara född i Sverige från 48 till 53 procent och att ha svenskfödda föräldrar från 37 till 42 procent. Bland S-väljarna utvecklas kriterierna i olika riktningar. Vikten av att tala svenska ökar från 81 till 87 procent, medan vikten av medborgarskap minskar från 70 till 63 procent. Värderingskravet ligger stilla, från 59 till 62 procent. Ett nytt kriterium ingick i 2026 års mätning: hur viktigt det är att fira kristna högtider. Resultatet är i alla tre grupperna ungefär detsamma som för kravet att vara född i Sverige. Andelarna är 49 procent bland SD-väljarna, 29 procent bland M-väljarna och 11 procent bland S-väljarna, jämfört med 53, 30 respektive 15 procent för födelselandet.

Figur 8.4. Krav för att räknas som svensk 2018 och 2026

Krav för att räknas som svensk: andel som anser kriteriet viktigt (svar 4–5) per väljargrupp 2018 och 2026 ("vet ej" i nämnaren; kravet på att fira kristna högtider fanns bara 2026).

Kravet på svenska värderingar tillmätts således stor vikt inom samtliga tre väljargrupper. Samstämmigheten är emellertid svagare än vad siffrorna antyder, då grupperna lägger delvis skilda innebörder i begreppet svenska värderingar. Som framgick av kapitel 7 utgör bevarandet av svenska traditioner och svensk kultur det vanligaste svaret bland SD-väljarna på frågan om vilka värden som bäst representerar svenska värderingar, 49 procent, jämfört med 27 procent bland M-väljarna och 9 procent bland S-väljarna. M- och S-väljarna prioriterar i stället yttrandefrihet och demokrati högst.

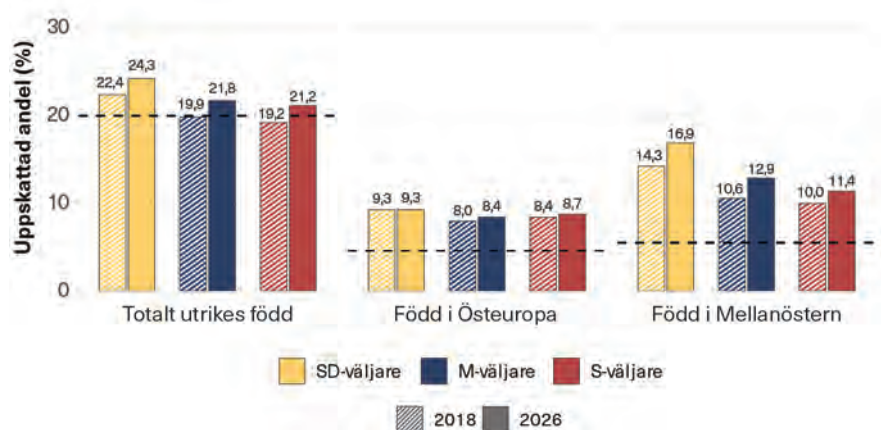
8.5 SD-väljarna tror att många fler invandrare kommer från Mellanöstern

De politiska åsikterna bygger delvis på en uppfattning om hur stor invandringen faktiskt är. Även denna verklighetsbild skiljer sig mellan väljargrupperna. De svarande fick uppskatta hur stor andel av Sveriges befolkning som är född utomlands. De fick också göra separata uppskattningar för Östeuropa och Mellanöstern.

Uppskattningarna av den totala andelen utrikes födda år 2026 ganska nära den faktiska andelen på cirka 20 procent. SD-väljarna uppskattar i genomsnitt andelen till 24,3 procent, M-väljarna till 21,8 procent och S-väljarna till 21,2 procent. För personer födda i Mellanöstern överskattar däremot samtliga grupper andelen markant. SD-väljarna uppskattar andelen till 16,9 procent, M-väljarna till 12,9 procent och S-väljarna till 11,4 procent. Den faktiska andelen är omkring 5–6 procent. SD-väljarnas genomsnittliga uppskattning är därmed ungefär tre gånger så stor som den faktiska andelen. Figur 8.5 visar att uppskattningarna av andelen invandrare från Mellanöstern har ökat sedan 2018, mest bland SD-väljarna. Uppskattningarna av andelen födda i Östeuropa är däremot samstämmiga men även de för höga. De är omkring 8–9 procent i samtliga tre grupper, 9,3, 8,4 respektive 8,7 procent. Den korrekta andelen födda i Östeuropa i Sverige är dock 4,6 procent.

Figur 8.5. Uppskattad andel utrikes födda i befolkningen

Uppskattad andel av befolkningen som är utrikes född – totalt samt född i Östeuropa respektive Mellanöstern – per väljargrupp 2018 och 2026 (medelvärde i procent). Streckad linje = ungefärlig faktisk andel. "Vet ej" uteslutet.

8.6 Att återkalla uppehållstillstånd och medborgarskap

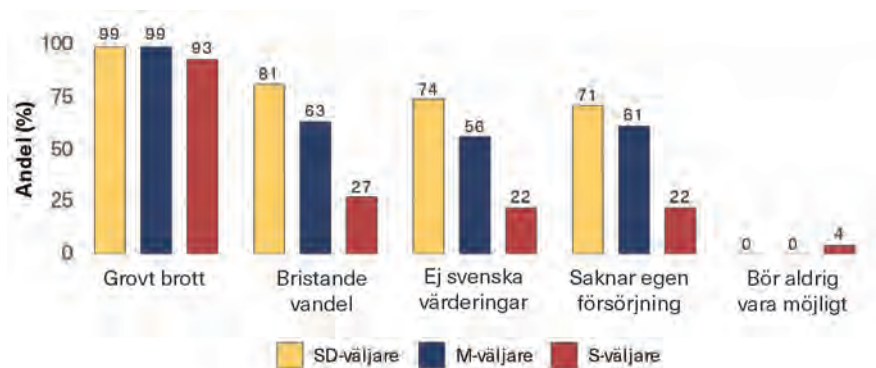
De två nya frågebatterierna för 2026 gäller den skarpare och mer repressiva inriktning som migrationsdebatten har fått efter Tidöavtalet. Frågorna gäller vilka skäl som kan godtas för att återkalla ett uppehållstillstånd respektive ett medborgarskap. De svarande kunde markera flera legitima grunder i en förutbestämd lista eller svara att återkallelse aldrig bör ske.

Enigheten är störst om uppehållstillstånd (figur 8.6). Att personen har begått ett

grovt brott godtas som skäl av nästan alla: 99 procent av SD-väljarna, 99 procent av M-väljarna och 93 procent av S-väljarna. Även de mindre allvarliga grunderna får stöd av breda majoriteter bland SD- och M-väljarna. Bristande vandel godtas av 81 procent av SD-väljarna, 63 procent av M-väljarna och 27 procent av S-väljarna. Att personen inte delar svenska värderingar godtas av 74, 56 respektive 22 procent och att personen saknar egen försörjning av 71, 61 respektive 22 procent. Nästan ingen anser att ett uppehållstillstånd aldrig bör kunna återkallas: 0 procent av SD-väljarna, 0 procent av M-väljarna och 4 procent av S-väljarna.

Figur 8.6. Återkalla uppehållstillstånd: acceptabla skäl 2026

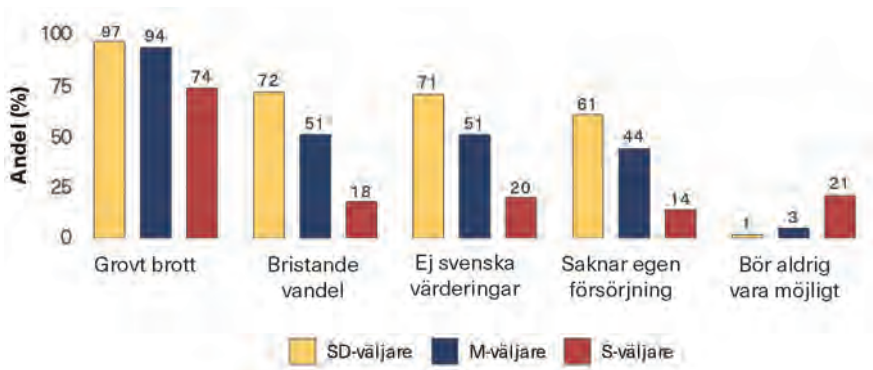
Acceptabla skäl att återkalla ett uppehållstillstånd, andel per väljargrupp 2026 (flerval).

Frågan om återkallelse av medborgarskap ger ett av undersökningens mest slående resultat (figur 8.7). Trots den stora juridiska skillnaden mellan uppehållstillstånd och medborgarskap är skillnaderna små i väljarnas syn på vilka grunder som motiverar återkallelse. Det gäller särskilt bland SD- och M-väljarna, medan S-väljarna gör en viss åtskillnad. Bland S-väljarna anser 21 procent att ett medborgarskap aldrig bör kunna återkallas, jämfört med bara 4 procent för uppehållstillstånd. Att personen inte delar svenska värderingar godtas som skäl att återkalla ett medborgarskap av 71 procent av SD-väljarna och 51 procent av M-väljarna, jämfört med 20 procent av S-väljarna. För uppehållstillstånd är andelarna nästan desamma: 74, 56 respektive 22 procent.

Figur 8.7. Återkalla medborgarskap: acceptabla skäl 2026

Acceptabla skäl att återkalla ett medborgarskap, andel per väljargrupp 2026 (flerval).

8.7 Sammanfattning

Det här kapitlet har kartlagt de tre väljargruppernas syn på invandring och invandrare mellan 2018 och 2026. Det har också undersökt synen på att återkalla medborgarskap och uppehållstillstånd. Resultaten visar följande:

- **SD-väljarnas invandringsmotstånd har bytt tyngdpunkt.** Kravet på en minskad invandring ligger kvar nära taket, men de kulturella inslagen har förstärkts: andelen som anser att invandringen försvagar den svenska kulturen har ökat från 82 till 87 procent, andelen som hellre vill ha infödda svenskar som grannar från 66 till 72 procent och andelen som instämmer i att vissa folkslag är mer intelligenta än andra från 36 till 47 procent. Samtidigt har oron för konkurrens om jobben minskat, från 34 till 26 procent.
- **M-väljarnas attityder har blivit mer negativa och S-väljarnas mindre negativa.** Därmed ökar avståndet mellan S-väljarna och de två andra grupperna.
- **Samtliga grupper överskattar invandringens omfattning jämfört med den faktiska demografin, men SD-väljarna gör den största överskattningen.** De uppskattar också andelen födda i Mellanöstern till 16,9 procent, jämfört med den faktiska andelen på 5–6 procent, och uppskattningen har ökat sedan 2018.
- **Bland SD- och M-väljarna är synen på de två återkallelsereformerna nästan densamma.** Att personen inte delar svenska värderingar godtas som skäl att återkalla ett medborgarskap av 71 procent av SD-väljarna och 51 procent av M-väljarna, jämfört med 20 procent av S-väljarna.

Referenser

Jylhä, K. M., Rydgren, J. & Strimling, P. (2018). *Sverigedemokraternas väljare. Vilka är de, var kommer de ifrån och vart är de på väg?* Forskningsrapport 2018:2. Stockholm: Institutet för Framtidsstudier.

Oscarsson, H., Bäckstedt, F., Cederholm Lager, A., Karlsson, R. & Solevid, M. (2024). *Väljarna och valet 2022*. Göteborg Studies in Politics 186. Göteborg: Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

SCB (2025). *Folkmängden efter region, civilstånd, ålder och kön*. År 2025. Statistikdatabasen, tabell BE0101A. Stockholm: Statistiska centralbyrån. Uttag 4 augusti 2026.

SCB (2026). *Partisymptiundersökningen maj 2026*. Stockholm: Statistiska centralbyrån. Uttag 4 augusti 2026.

Strimling, P., Eriksson, K., Vartanova, I., Krueger, J. & Hazin, I. (2025). Global directions of change in moral norms: a test of the moral argument theory. *Royal Society Open Science*, 12(4), 241589.

Metod

Rapporten bygger på två enkätundersökningar som opinionsföretaget Novus genomförde på uppdrag av Institutet för framtidsstudier, den ena från 2018 och den andra från 2026. Båda är webbenkäter som besvarades av medlemmar i Novus Sverigepanel, och båda riktar sig till väljare som stöder Moderaterna, Socialdemokraterna eller Sverigedemokraterna. Det här avsnittet beskriver hur materialet samlades in, hur analysurvalet avgränsades och vilka principer vi har följt i redovisningen. Uppgifterna om fältarbetet kommer från Novus metodrapporter för de två mätningarna.

Datainsamling och urval

Novus Sverigepanel är en slumpmässigt rekryterad webbpanel. Medlemmarna väljs ur befolkningen och kan, till skillnad från i självrekryterade paneler, inte anmäla sig själva. Panelen har vuxit mellan mätningarna, från omkring 40 000 medlemmar 2018 till omkring 60 000 år 2026. Inför varje mätning gör Novus ett slumpmässigt urval ur den aktuella målgruppen och bjuder in de utvalda via e-post.

Målgruppen avgränsades i båda mätningarna med hjälp av panelens bakgrundsuppgifter om tidigare partival, kompletterade med en senare fråga om tänkbart partival. I 2018 års mätning bestod urvalet av panelmedlemmar som hade uppgett att de röstade på något av de tre partierna i valet 2014 eller att de inte röstade. Urvalet kompletterades med personer som vid en uppdatering i oktober 2017 uppgav att de kunde tänka sig att rösta på något av partierna. Målgruppen omfattade alltså även personer som inte skulle rösta. I 2026 års mätning byggde urvalet i stället på partivalet 2022, kompletterat med en uppdatering i oktober 2025. Målgruppen avgränsades till personer som skulle rösta på Moderaterna, Socialdemokraterna eller Sverigedemokraterna om det vore val i dag. Urvalen var inte stratifierade.

Fältarbetet 2018 pågick under två perioder, 25 januari – 13 februari och 5–19 april. Insamlingen 2026 pågick från den 12 maj till den 10 juni. En påminnelse skickades några dagar efter den första inbjudan. I 2018 års mätning skickades 7 711 inbjudningar. Av de svarande sorterades 1 601 bort eftersom de inte tillhörde målgruppen, och 3 409 intervjuer genomfördes. Materialet kompletterades med 239 intervjuer med SD-väljare från Norstats slumpmässigt rekryterade panel, så att sammanlagt 3 648 intervjuer genomfördes. Deltagarfrekvensen var 65 procent. I 2026 års mätning skickades 8 300 inbjudningar. Av de svarande sorterades 870 bort, och 3 619 intervjuer genomfördes. Deltagarfrekvensen var 54 procent. Mediansvarstiden var omkring 18 minuter i båda mätningarna.

Analysurvalet

Rapporten jämför de tre väljargrupperna med varandra. I analyserna ingår därför bara personer som uppgav att de skulle rösta på M, S eller SD. Övriga svarande, och i 2018 års våg de som inte skulle rösta, ingår inte i jämförelserna. Analysurvalet omfattar 3 500 svarande 2018 och 3 602 svarande 2026. Fördelningen mellan grupperna är ojämn: Sverigedemokraternas väljare är den klart största gruppen i båda vågorna, med 2 298 svarande 2018 och 2 034 år 2026, medan Moderaternas och Socialdemokraternas väljare utgör mindre grupper.

Grupperna skiljer sig i sammansättning. Könsfördelningen är skevast bland Sverigedemokraternas väljare, där andelen kvinnor 2026 är 29 procent, mot 40 procent bland Moderaternas och 55 procent bland Socialdemokraternas – bland de senare är kvinnorna alltså i knapp majoritet. Medelåldern är hög i samtliga grupper och har stigit med mellan fem och åtta år mellan vågorna, bland Sverigedemokraternas väljare från 55,7 till 61,0 år. Åldersökningen bör beaktas när mätningarna jämförs.

Respondenternas ålder

Deltagargruppen är påtagligt äldre än befolkningen i stort. I 2026 års mätning uppgår medelåldern till 61,5 år, mot 50,2 år bland samtliga folkbokförda från 18 år (SCB, 2025). År 2018 var medelåldern 55,5 år, och ingen av de svarande är över 79 år i någon av mätningarna. En del av förklaringen är att undersökningen avgränsas till väljare som stöder Moderaterna, Socialdemokraterna eller Sverigedemokraterna, där stödet för både S och SD är starkt i äldre åldersgrupper (SCB, 2026).

Eftersom vi redovisar oviktade tal justeras åldersfördelningen inte i efterhand, och de enskilda andelarna bör därför inte tolkas som skattningar av hela väljargruppens uppfattning. Rapportens slutsatser vilar dock på skillnaderna mellan de tre väljargrupperna, och dessa är desamma oavsett ålder: i samtliga 92 attitydfrågor är ordningsföljden mellan SD-, M- och S-väljarna densamma bland yngre och äldre, och av de 14 förändringar sedan 2018 som är minst tio procentenheter pekar samtliga åt samma håll i båda åldersgrupperna.

Jämförbarhet mellan mätningarna

De två mätningarna är upplagda på samma sätt men skiljer sig på en viktig punkt. Målgruppen och urvalsramen är inte identiska. Mätningen 2018 byggde på partivalet 2014 och omfattade även personer som inte röstade, medan mätningen 2026 byggde på partivalet 2022 och avgränsades till väljare som stöder de tre partierna. Det påverkar direkt frågan om vilket parti man röstade på i föregående val. I 2018 års mätning kunde man svara att man inte röstade eller inte mindes. Mätningen 2026 förutsatte i praktiken ett partival bland personer som redan hade sorterats in som M-, S- eller

SD-väljare. Minskningen av andelen ”vet ej” eller ”röstade inte” mellan mätningarna speglar därför skillnader i urvalsram och svarsalternativ, inte en verklig förändring i väljarnas beteende.

Ytterligare några skillnader bör nämnas. Kompletteringen med intervjuer från Norstats panel 2018 gällde bara SD-väljare. Flera frågor ställdes dessutom bara i 2026 års mätning och saknar motsvarighet i 2018 års mätning. Det gäller bland annat känslotermometern, frågan om dejtingvilja, inställningen till regeringens politik och de populistiska påståendena. Dessa resultat redovisas som en ögonblicksbild av läget 2026, utan jämförelser bakåt.

Redovisningsprinciper

De flesta frågor besvarades på en femgradig skala. I frågorna om olika påståenden var de fem stegen ”tar helt avstånd ifrån”, ”tar delvis avstånd ifrån”, ”varken instämmer eller tar avstånd ifrån”, ”instämmer delvis” och ”instämmer helt”. Frågorna om förtroende, om utvecklingen inom politikområdena och om synen på händelser och personer följde samma uppbyggnad med formuleringar anpassade till frågan, till exempel från ”mycket litet förtroende” till ”mycket stort förtroende” eller från ”mycket negativ” till ”mycket positiv”. Varje sådan fråga hade dessutom ett sista alternativ för den som inte tog ställning: ”vet ej”, som i frågorna om nyhetsmedierna och nyhetsrapporteringen i stället hette ”ingen uppfattning”. I frågorna om offentliga personer fanns utöver ”vet ej” även alternativet ”känner inte till personen”. Om inget annat anges räknar vi svar 4 och 5 som stöd för påståendet och redovisar andelen som valt något av dem. Rapporten redovisar främst siffrorna från 2026 och använder 2018 som jämförelse när frågan ställdes i båda mätningarna.

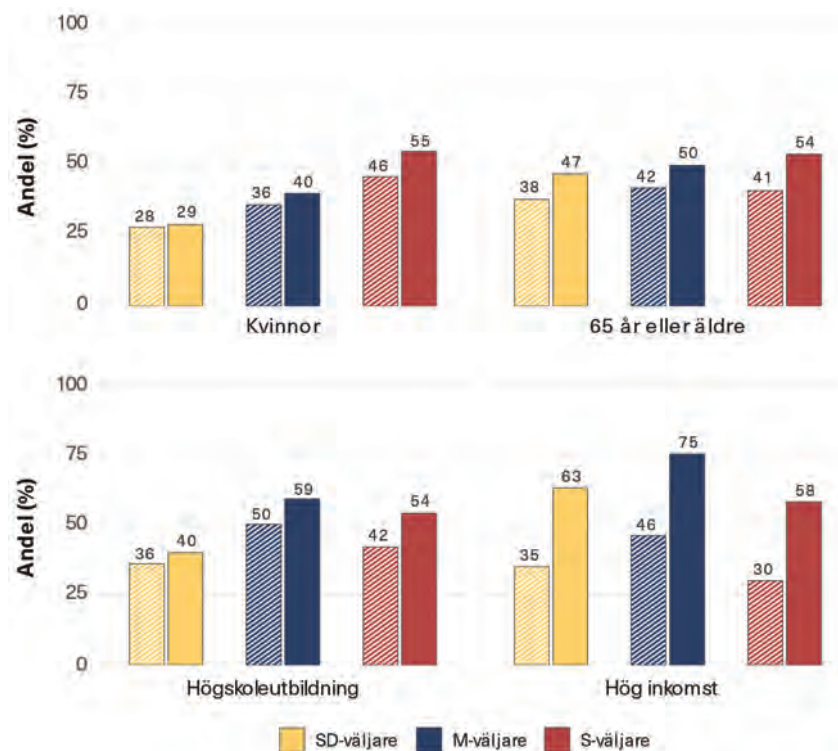
Vi redovisar oviktade tal. Vi redovisar genomgående oviktade tal då rapportens syfte är att jämföra de tre väljargrupperna, inte att uppskatta punktvärden för hela befolkningen. Vi redovisar därför de oviktade andelarna inom varje grupp. Andelarna beräknas bland samtliga svarande i gruppen, inklusive dem som svarat ”vet ej”. För mått som redovisas som genomsnitt eller median – känslotermometern, den självskattade samhällsstatusen, den uppskattade andelen utrikes födda och den önskade straffmyndighetsåldern – räknas ”vet ej” däremot bort. Eftersom ”vet ej” ingår i nämnaren för andelarna kan siffrorna för 2018 avvika något från dem i den tidigare rapporten, där dessa svar i stället räknades bort.

Demografin i de två mätningarna

Mätningarna riktar sig till samma tre väljargrupper, men de genomfördes med åtta års mellanrum och med delvis olika urvalsramar. Fyra bakgrundsuppgifter visar hur lika grupperna är över tid: kön, ålder, utbildning och personlig inkomst (figur M.1).

Figur M.1. Bakgrundsuppgifter per väljargrupp 2018 och 2026

Bakgrundsuppgifter per väljargrupp 2018 och 2026: andel kvinnor, andel 65 år eller äldre, andel med universitets- eller högskoleutbildning och andel med en personlig inkomst på minst 30 000 kronor i månaden. Oviktat.

Ordningen mellan grupperna är densamma i båda mätningarna. Andelen kvinnor är lägst bland SD-väljarna och högst bland S-väljarna, högskoleutbildning är vanligast bland M-väljarna och minst vanlig bland SD-väljarna, och en personlig inkomst på minst 30 000 kronor i månaden är vanligast bland M-väljarna och minst vanlig bland S-väljarna.

Nivåerna har däremot förskjutits. Deltagarna är äldre 2026 än 2018: andelen som är 65 år eller äldre har stigit från 38 till 47 procent bland SD-väljarna och från 41 till 54 procent bland S-väljarna. Andelen med högskoleutbildning har ökat i alla tre grupperna, mest bland S-väljarna, från 42 till 54 procent. Inkomstuppgången är däremot till stor del nominell. Inkomstspannen är desamma i de två formulären, och en jämförelse över åtta år fångar därför i första hand löneutvecklingen. Det är alltså skillnaderna mellan grupperna inom varje mätning som är jämförbara, inte inkomstnivåerna över tid. Uppgifterna om utbildning och inkomst kommer från panelens bakgrundsuppgifter. De saknas för de 241 SD-intervjuer i 2018 års material som inte kommer ur Novus panel, alltså i praktiken kompletteringen från Norstats panel. Därför bygger 2018 års utbildnings- och inkomstsiffror för SD-väljarna på panelens del av materialet.

Bilaga: Frågeförteckning

Bilagan förtecknar de frågor ur 2026 års formulär som redovisas någonstans i rapporten, i formulärets ordning och grupperade efter grundfråga. Under varje fråga står svarsalternativen i klartext, och tabellen visar samma siffra som rapporten redovisar: för påståendefrågorna andelen som svarat 4–5, för flervalsfrågorna andelen som kryssat alternativet och för de numeriska skalorna medelvärde. De påståenden som rapporten redovisar åt andra hållet än de övriga i samma frågeblock är markerade med en röd parentes som anger vilken andel tabellen visar, till exempel andelen som är emot, alltså svarat 1–2. Sista kolumnen anger var i rapporten frågan redovisas. ”Vet ej” räknas med i nämnaren enligt redovisningsprinciperna ovan. Andelarna avser mätningen 2026 och beräknas inom varje väljargrupp: 2 034 SD-väljare, 761 M-väljare och 807 S-väljare. Frågor som ställdes men inte redovisas i rapporten är utelämnade, liksom administrativa och härledda variabler.

Hur skulle du rösta om det vore val till riksdagen idag?

Svarsalternativ: ett av riksdagspartierna; de tre grupper som ingår i rapporten anges nedan

Antal svarande	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Moderaterna, Socialdemokraterna eller Sverigedemokraterna	2 034	761	807	kap 1, löptext

Om ditt förstahandsval inte fanns att rösta på, vilket parti skulle du då rösta på?

Svarsalternativ: ett av 11 (tabellen nedan) · de två sista alternativen ligger utanför nämnaren, som i rapporten

Andel av dem som uppgav ett parti	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Moderaterna	52	0	6	figur 1.3; figur 5.3
Kristdemokraterna	36	40	2	figur 1.3; figur 5.3
Liberalerna (fd Folkpartiet)	1	12	1	figur 1.3; figur 5.3
Centerpartiet	0	3	20	figur 1.3; figur 5.3

Andel av dem som uppgav ett parti	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Socialdemokraterna	3	4	0	figur 1.3; figur 5.3
Vänsterpartiet	1	0	32	figur 1.3; figur 5.3
Miljöpartiet	0	0	34	figur 1.3; figur 5.3
Sverigedemokraterna	0	40	4	figur 1.3; figur 5.3
Annat	7	0	1	figur 1.3; figur 5.3

Vilket parti röstade du på i förra valet?

Svarsalternativ: ett av 11 (tabellen nedan)

Andel som valt alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Moderaterna	5	84	5	metod, löptext
Kristdemokraterna	1	1	0	metod, löptext
Liberalerna (fd Folkpartiet)	0	1	0	metod, löptext
Centerpartiet	0	0	1	metod, löptext
Socialdemokraterna	2	2	82	metod, löptext
Vänsterpartiet	0	0	1	metod, löptext
Miljöpartiet	0	0	1	metod, löptext
Sverigedemokraterna	90	12	8	metod, löptext
Annat	0	0	0	metod, löptext
Inget parti	0	0	0	metod, löptext
Vet ej	0	0	0	metod, löptext

Vilka partier har du röstat på tidigare?

Svarsalternativ: flervalsfråga, 12 alternativ att kryssa i (tabellen nedan)

Andel som kryssat alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Moderaterna	61	89	19	figur 5.2
Kristdemokraterna (eller KDS)	16	19	5	figur 5.2
Liberalerna (eller Folkpartiet)	11	26	15	figur 5.2
Centerpartiet	11	14	17	figur 5.2
Socialdemokraterna	35	21	89	figur 5.2
Vänsterpartiet (eller VPK)	6	4	22	figur 5.2
Miljöpartiet	5	2	24	figur 5.2
Sverigedemokraterna	72	21	9	figur 5.2
Ny demokrati	11	4	1	figur 5.2
Feministiskt initiativ	1	1	3	figur 5.2
Annat	3	1	1	figur 5.2
Vet ej	0	1	1	figur 5.2

Hur vanligt är det att du umgås med människor som delar dina politiska åsikter?

Svarsalternativ: 1 Mycket ovanligt · 2 Ganska ovanligt · 3 Varken vanligt eller ovanligt · 4 Ganska vanligt · 5 Mycket vanligt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	50	51	46	kap 4, löptext

Tänk dig att man kunde dela in Sveriges befolkning i en skala där 10 är den grupp med högst status i samhället, och 0 den grupp med lägst status i samhället. Var skulle du placera dig själv på en sådan skala?

Svarsalternativ: skala i 11 steg, 0 = (Lägst status – de som har det väldigt dåligt ställt, inget jobb eller dåligt jobb och låg utbildning) · 10 = (Högst status – de som har det mycket gott ställt, har väldigt bra jobb och hög utbildning)

Medelvärde på skalan	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	6,3	6,8	6,3	figur 3.3

Nu följer några påståenden. Ange i vilken utsträckning som dessa stämmer in på dig.

Svarsalternativ: 1 Stämmer mycket dåligt in på mig · 2 Stämmer ganska dåligt in på mig · 3 Stämmer varken bra eller dåligt in på mig · 4 Stämmer ganska bra in på mig · 5 Stämmer mycket bra in på mig · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Sett på det hela taget är jag lycklig	75	85	81	figur 3.1
Jag känner mig ofta ensam	14	11	12	figur 3.1
Jag tror att jag kommer att få det bra i framtiden	54	73	57	figur 3.1
Jag upplever på det stora hela att jag är en del av samhället	62	77	76	figur 3.2
Jag upplever på det stora hela att samhället ser mig	26	40	43	figur 3.2
Jag har fått det sämre de senaste fem åren	17	10	23	figur 3.1
Jag är orolig för att utsättas för brott	37	22	13	figur 3.1

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden?

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken instämmer eller tar avstånd ifrån · 4 Instämmer delvis · 5 Instämmer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Människor som jag har inget inflytande på vad regeringen gör	57	36	43	figur 2.2
Politiker är inte intresserade av vad människor som jag tycker	54	31	41	figur 2.2
Folket borde frågas när viktiga beslut fattas	78	49	62	figur 2.2
Folket, inte politikerna, borde fatta våra viktigaste politiska beslut	55	23	30	figur 2.2

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Vanliga svenskar är goda och ärliga	73	72	64	figur 2.2
Även om svenskar kan vara olika tänker de i grund och botten likadant	44	36	26	figur 2.2

Vilket förtroende har du för att...

Svarsalternativ: 1 Mycket litet förtroende · 2 Ganska litet förtroende · 3 Varken stort eller litet förtroende · 4 Ganska stort förtroende · 5 Mycket stort förtroende · 6 Vet ej

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Riksdagen sköter sitt arbete?	43	71	51	figur 2.1
domstolarna sköter sitt arbete?	38	76	81	figur 2.1
forskare sköter sitt arbete?	56	82	88	figur 2.1

I vilken utsträckning litar du på...

Svarsalternativ: 1 I mycket liten utsträckning · 2 I ganska liten utsträckning · 3 Varken i stor eller liten utsträckning · 4 I ganska stor utsträckning · 5 I mycket stor utsträckning · 6 Vet ej

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
...svenskfödda du träffar för första gången?	53	60	57	figur 8.1
...östeuropéer du träffar för första gången?	16	26	37	figur 8.1
...mellanösternfödda du träffar för första gången?	6	21	40	figur 8.1

I vilken utsträckning instämmer du i följande hypotetiska påståenden:

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken instämmer eller tar avstånd ifrån · 4 Instämmer delvis · 5 Instämmer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Invandringen leder till ökad kriminalitet i Sverige	97	85	41	figur 8.2
En del folkslag är mer intelligenta än andra	47	19	6	figur 8.3
Jag vill inte få en invandrare ingift i familjen	41	17	6	figur 8.3
Jag vill inte få en invandrare som chef	33	13	4	figur 8.3
Jag föredrar att ha infödda svenskar som grannar	72	46	16	figur 8.3
Invandringen till Sverige bör minskas	97	80	30	figur 8.2
Det är ett problem att invandringen försvagar den svenska kulturen	87	61	17	figur 8.2
Det är ett problem att invandrare tar jobb från infödda svenskar	26	6	3	figur 8.2
Invandringen kostar för mycket offentliga resurser	96	79	27	figur 8.2

I vilken utsträckning instämmer du i följande hypotetiska påståenden:

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken instämmer eller tar avstånd ifrån · 4 Instämmer delvis · 5 Instämmer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Skatterna bör sänkas	75	71	17	figur 5.1; figur 5.2
Inkomstskillnaderna bör minskas (andel som är emot, alltså svarat 1-2)	27	36	2	figur 5.1; figur 5.2
Offentliga sektorn är för stor	63	58	17	figur 5.1; figur 5.2
Det är bra med vinstdrivna privata alternativ inom vården	42	53	4	figur 5.1; figur 5.2
Svenska försvaret borde få mycket mer resurser	80	80	50	figur 5.1; figur 5.2
Sveriges ekonomi har förbättrats de senaste fem åren	55	66	12	figur 1.2

I vilken utsträckning instämmer du i följande hypotetiska påståenden:

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken instämmer eller tar avstånd ifrån · 4 Instämmer delvis · 5 Instämmer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Feminismen har gått för långt	72	43	12	figur 7.1
Det är rimligt att skolor har dagar då de bara serverar vegetarisk mat (andel som är emot, alltså svarat 1-2)	75	65	30	figur 7.1
Det tas för mycket hänsyn till människor som känner sig kränkta över vad andra säger	87	76	48	figur 7.1
Jag känner mig mer hemma i Sverige idag än för fem år sedan (andel som är emot, alltså svarat 1-2)	53	33	34	figur 3.2

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Män bör, i högre grad än kvinnor, ta initiativet till nya kärleksrelationer	7	4	3	figur 7.2
Spädbarn påverkas mer negativt av om mamman går tillbaka till arbetet för tidigt än om pappan gör det	39	25	13	figur 7.2
Det är framförallt mannens uppgift att försörja familjen	12	4	2	figur 7.2
Kvinnor tenderar att tolka harmlösa anmärkningar eller handlingar som sexistiska	51	34	14	figur 7.2
Kvinnor försöker ofta vinna makt genom att kontrollera män	26	12	4	figur 7.2
Kvinnor borde vara mer tacksamma för allt som män gör för dem	13	3	2	figur 7.2
Det bästa sättet att leva är enligt gamla värderingar	44	22	10	kap 7, löptext

I vilken utsträckning instämmer du i följande hypotetiska påståenden:

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken instämmer eller tar avstånd ifrån · 4 Instämmer delvis · 5 Instämmer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Vårt samhälle borde fokusera mindre på klimatfrågan	59	25	4	figur 7.3
Vårt samhälle borde fokusera mindre på att skydda svensk natur	16	14	7	figur 7.3

Hur stor andel av alla de som bor i Sverige tror du är...

Svar: egen skattning i procent (0–100)

Medelvärde (skattad andel i procent)	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
...utlandsfödda?	24,3	21,8	21,2	figur 8.5
...födda i Östeuropa?	9,3	8,4	8,7	figur 8.5
...födda i Mellanöstern?	16,9	12,9	11,4	figur 8.5

Hur viktigt tycker du följande är. För att definiera en person som svensk är det viktigt att hon/han:

Svarsalternativ: 1 Mycket oviktigt · 2 Ganska oviktigt · 3 Varken viktigt eller oviktigt · 4 Ganska viktigt · 5 Mycket viktigt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Är född i Sverige	53	30	15	figur 8.4
Har föräldrar som är födda i Sverige	42	19	10	figur 8.4
Är svensk medborgare	87	84	63	figur 8.4
Pratar svenska	99	98	87	figur 8.4
Har svenska värderingar	96	91	62	figur 8.4
Firar kristna högtider (t.ex. jul och påsk)	49	29	11	figur 8.4

Vilket av dessa årtionden tycker du var det bästa i svensk historia?

Svarsalternativ: ett av 13 (tabellen nedan)

Andel som valt alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
1900-talet	1	0	1	figur 7.6
1910-talet	0	0	0	figur 7.6
1920-talet	0	0	0	figur 7.6
1930-talet	0	0	0	figur 7.6
1940-talet	1	1	1	figur 7.6
1950-talet	11	8	7	figur 7.6
1960-talet	25	18	22	figur 7.6
1970-talet	19	17	21	figur 7.6
1980-talet	24	23	20	figur 7.6
1990-talet	10	9	9	figur 7.6
2000-talet	4	9	9	figur 7.6
2010-talet	1	6	5	figur 7.6
2020-talet	2	9	5	figur 7.6

Med Moderaterna som styr Sverige, hur ser du på Sveriges framtid?

Svarsalternativ: 1 Mycket negativt · 2 Ganska negativt · 3 Varken positivt eller negativt · 4 Ganska positivt · 5 Mycket positivt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	80	94	5	figur 1.4; figur 5.3

Om Socialdemokraterna styrde Sverige, hur skulle du då se på Sveriges framtid?

Svarsalternativ: 1 Mycket negativt · 2 Ganska negativt · 3 Varken positivt eller negativt · 4 Ganska positivt · 5 Mycket positivt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	5	10	86	figur 1.4; figur 5.3

Om Sverigedemokraterna styrde Sverige, hur skulle du då se på Sveriges framtid?

Svarsalternativ: 1 Mycket negativt · 2 Ganska negativt · 3 Varken positivt eller negativt · 4 Ganska positivt · 5 Mycket positivt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	92	40	5	figur 1.4

Vilket förtroende har du för nyhetsrapporteringen i följande medier?

Svarsalternativ: 1 Mycket litet förtroende · 2 Ganska litet förtroende · 3 Varken stort eller litet förtroende · 4 Ganska stort förtroende · 5 Mycket stort förtroende · 6 Ingen uppfattning

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Sveriges Television (SVT)	28	62	91	figur 2.3
X (före detta Twitter)	7	2	0	kap 2, löptext
TikTok	1	0	0	kap 2, löptext
Aftonbladet	8	15	39	figur 2.3
Expressen	12	21	29	figur 2.3
Dagens Nyheter	17	46	65	figur 2.3
Riks	29	15	14	kap 2, löptext
Fria tider	13	2	1	kap 2, löptext

Vilket förtroende har du för nyhetsrapporteringen i SVT/SR när det gäller följande ämnen?

Svarsalternativ: 1 Mycket litet förtroende · 2 Ganska litet förtroende · 3 Varken stort eller litet förtroende · 4 Ganska stort förtroende · 5 Mycket stort förtroende · 6 Ingen uppfattning

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Invandring	14	41	77	figur 2.4
Brottslighet	26	61	83	figur 2.4

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Politisk korruption	21	53	77	figur 2.4
Global uppvärmning	19	49	82	figur 2.4
Vaccin	42	73	88	figur 2.4

Fyll i hur troliga du tycker att dessa påståenden är:

Svarsalternativ: 1 Definitivt inte sant · 2 Antagligen inte sant · 3 Osäker · 4 Antagligen sant · 5 Definitivt sant · 6 Vet ej

Andel som är emot, alltså svarat 1-2	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Riskerna med vaccinering är större än nyttan mot barnsjukdomar, såsom mässlingen (andel som svarat 4-5)	13	6	8	figur 2.5
Det pågår en global uppvärmning som är orsakad av människan (andel som svarat 1-2)	25	6	1	figur 2.5

Hur mycket inflytande upplever du att SD haft på regeringens politik?

Svarsalternativ: 1 Mycket litet inflytande · 2 Ganska litet inflytande · 3 Varken stort eller litet inflytande · 4 Ganska stort inflytande · 5 Mycket stort inflytande · 6 Vet ej

Andel som svarat 4-5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	72	67	91	($p < 0,05$), också vid 50 procent, löptext

Vad är din inställning till den nuvarande regeringens politik?

Svarsalternativ: 1 Mycket negativ · 2 Ganska negativ · 3 Varken positiv eller negativ · 4 Ganska positiv · 5 Mycket positiv · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	86	93	2	figur 1.1

I vilken utsträckning instämmer du i följande påståenden om SD och politiken sedan 2022?

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken instämmer eller tar avstånd ifrån · 4 Instämmer delvis · 5 Instämmer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
SD har blivit ett parti likt de andra (ett "etablissemangsparti")	59	61	26	figur 3.4
SD har kompromissat för mycket i sin roll som stödparti	44	16	9	(p < 0,05), också vid 50 procent., löptext
Samhällsutvecklingen de senaste tre åren har gått i rätt riktning	81	74	5	(p < 0,05), också vid 50 procent., löptext

Hur har följande politikområden utvecklats under den nuvarande regeringen?

Svarsalternativ: 1 Försämrats mycket · 2 Försämrats något · 3 Varken förbättrats eller försämrats · 4 Förbättrats något · 5 Förbättrats mycket · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Invandringpolitiken	91	89	19	figur 1.1
Kriminalpolitiken	91	90	38	figur 1.1

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Klimatpolitiken	39	30	3	figur 1.1
Den ekonomiska politiken	75	83	5	figur 1.1
Utrikespolitiken	60	70	9	figur 1.1

I vilken utsträckning stödjer eller tar du avstånd från följande internationella händelser och skeenden?

Svarsalternativ: 1 Tar helt avstånd ifrån · 2 Tar delvis avstånd ifrån · 3 Varken stödjer eller tar avstånd ifrån · 4 Stödjer delvis · 5 Stödjer helt · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Rysslands invasion av Ukraina 2022	3	1	1	figur 6.1
Israels militära agerande i Gaza sedan oktober 2023	45	24	2	figur 6.1; figur 6.2
USA:s anspråk på Grönland	3	1	0	figur 6.1
USA:s och Israels militära angrepp i Iran 2026	40	18	4	figur 6.1; figur 6.2

Vad är din allmänna inställning till följande offentliga personer?

Svarsalternativ: 1 Mycket negativ · 2 Ganska negativ · 3 Varken positiv eller negativ · 4 Ganska positiv · 5 Mycket positiv · 6 Känner inte till personen · 7 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Donald Trump (president, USA)	17	3	0	figur 6.3
Vladimir Putin (president, Ryssland)	1	0	0	figur 6.3
Emmanuel Macron (president, Frankrike)	28	56	50	figur 6.3
Benjamin Netanyahu (premiärminister, Israel)	20	5	1	figur 6.3
Bernie Sanders (senator, USA)	15	28	49	figur 6.3
Greta Thunberg (aktivist, Sverige)	2	4	39	figur 6.3

Anser du att Donald Trumps politik varit bra för följande?

Svarsalternativ: 1 Mycket dålig · 2 Ganska dålig · 3 Varken bra eller dålig · 4 Ganska bra · 5 Mycket bra · 6 Vet ej

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Sverige	10	7	3	figur 6.4
NATO	19	14	7	figur 6.4
Demokratin i allmänhet	18	7	4	figur 6.4

I vilka av följande fall anser du att det är acceptabelt att återkalla ett svenskt medborgarskap?

Svarsalternativ: flervalsfråga, 6 alternativ att kryssa i (tabellen nedan)

Andel som kryssat alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Personen har begått ett grovt brott	97	94	74	figur 8.7
Personen har uppvisat bristande vandel	72	51	18	figur 8.7
Personen saknar egen inkomst eller försörjning	61	44	14	figur 8.7
Personen delar inte svenska värderingar	71	51	20	figur 8.7
Det bör aldrig vara möjligt att återkalla ett svenskt medborgarskap	1	3	21	figur 8.7
Vet ej	1	2	5	

I vilka av följande fall anser du att det är acceptabelt att återkalla ett uppehållstillstånd?

Svarsalternativ: flervalsfråga, 6 alternativ att kryssa i (tabellen nedan)

Andel som kryssat alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Personen har begått ett grovt brott	99	99	93	figur 8.6
Personen har uppvisat bristande vandel	81	63	27	figur 8.6
Personen saknar egen inkomst eller försörjning	71	61	22	figur 8.6
Personen delar inte svenska värderingar	74	56	22	figur 8.6
Det bör aldrig vara möjligt att återkalla ett uppehållstillstånd	0	0	4	figur 8.6
Vet ej	0	1	3	

Vilka tycker du bäst representerar svenska värderingar:

Svarsalternativ: flervalsfråga, 13 alternativ att kryssa i (tabellen nedan)

Andel som kryssat alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Jämställdhet mellan kvinnor och män	38	50	53	figur 7.5
Solidaritet och en stark gemensam välfärd	11	10	45	figur 7.5
Individuell frihet och personligt ansvar	19	23	8	figur 7.5
Bevarandet av svenska traditioner och svensk kultur	49	27	9	figur 7.5
Sveriges kristna och västerländska kulturarv	21	10	2	figur 7.5
Ett sekulärt samhälle där religion är en privatsak	13	17	8	figur 7.5
Tolerans och öppenhet för olika bakgrunder	2	6	15	figur 7.5
Yttrandefrihet och en öppen demokrati	46	58	70	figur 7.5
Rättssäkerhet och likhet inför lagen	41	50	57	figur 7.5
Ärlighet, punktlighet och respekt för lagar	44	38	19	figur 7.5
Meritokrati – att kompetens ska avgöra, inte kontakter	9	8	5	figur 7.5
Inget av detta	0	0	0	figur 7.5
Vet ej	1	1	2	figur 7.5

Vad tycker du att den lägsta straffåldern i Sverige bör vara?

Ange ålder:

Svarsalternativ: skala i 19 steg, 0 (Det bör inte finnas någon lägsta straffålder) - 18 år

Median (år)	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	13	13	15	figur 7.4

Vad är dina spontana känslor inför anhängare av följande partier?

Svarsalternativ: skala i 11 steg, 0 = Ogillar starkt · 5 = Varken gillar eller ogillar · 10 = Gillar starkt

Medelvärde på skalan	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Anhängare av Sverigedemokraterna	8,2	5,6	2,2	figur 4.1
Anhängare av Moderaterna	7,3	7,9	4,5	figur 4.1
Anhängare av Socialdemokraterna	3,4	4,5	7,8	figur 4.1

Om du var singel, hade du då kunnat tänka dig att dejta en...

Svarsalternativ: 1 Nej, absolut inte · 2 Nej, troligen inte · 3 Tveksamt · 4 Ja, troligen · 5 Ja, absolut · 6 Vet ej/ingen åsikt

Andel som svarat 4–5	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Sverigedemokrat?	93	63	14	figur 4.2
Moderat?	91	94	51	figur 4.2
Socialdemokrat?	48	58	93	figur 4.2

Kön

Svarsalternativ: ett av 3 (tabellen nedan)

Andel som valt alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Man	71	60	45	kap 1, löptext; figur M.1
Kvinna	29	40	55	kap 1, löptext; figur M.1
Annat	0	0	0	kap 1, löptext; figur M.1

Ålder

Svar: egen ålder i år

Medelvärde (år)	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
	61	61,8	62,4	kap 1, löptext; figur M.1

Ange din högsta avslutade utbildning:

Svarsalternativ: ett av 4 (tabellen nedan)

Andel som valt alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Grundskola eller motsvarande	10	5	6	figur M.1
Gymnasium eller motsvarande	50	36	40	figur M.1
Universitet/högskola	40	59	54	figur M.1
Ingen avslutad	0	0	0	figur M.1

Personlig inkomst (kr/mån)

Svarsalternativ: ett av 11 (tabellen nedan)

Andel som valt alternativet	SD-väljare	M-väljare	S-väljare	Redovisas
Mindre än 10.000 kr per månad	1	1	1	figur M.1
10.000 - 19.999 kr/månad	15	9	17	figur M.1
20.000 - 29.999 kr/månad	18	14	21	figur M.1
30.000 - 39.999 kr/månad	23	18	23	figur M.1
40.000 - 49.999 kr/månad	18	18	16	figur M.1
50.000 - 59.999 kr/månad	10	13	9	figur M.1
60.000 - 69.999 kr/månad	4	7	4	figur M.1
70.000 kr/månad eller mer	5	14	4	figur M.1
Vill ej uppge	4	5	3	figur M.1
Vet ej	1	1	1	figur M.1

Författarna

Pontus Strimling är forskningsledare för Institutet för framtidsstudiers tema "Nya teknologier och mänsklighetens framtid" och professor i analytisk sociologi vid Linköping universitet. Han är en metodiskt bred samhällsvetenskaplig forskare som undersöker hur kultur förändras. Just nu arbetar han aktivt med hur AI kommer att påverka samhället under de kommande 15 åren samt varför värderingar och normer ändras.

Hans arbete fokuserar på förändringsmönster på samhällsnivå som beror på mängder av händelser på individnivå. Exempel på centrala variabler som mina förklaringar baseras på är: vad som styr köpbeslut, vilka beteenden man tenderar att straffa eller vilka argument som ligger bakom olika värderingar. Utifrån hur dessa händelser på individnivå förändras gör jag matematiska modeller som förutsäger samhällsförändringar, som exempelvis ändringar i den allmänna opinionen eller vilka AI-applikationer som sprids.

Kimmo Eriksson är professor i matematik/tillämpad matematik vid Mälardalens högskola men har även doktorsexamen i social psykologi. Han leder the globala forskningsnätverket Global Social Norms (globalsocialnorms.org). Hans nuvarande huvudintresse är sociala normer och åsikter i moralfrågor: hur de förändras över tid och hur de varierar mellan grupper och kulturer – samt hur detta beror på vilken norm eller moralfråga det rör sig om. I detta arbete samarbetar han med Pontus Strimling.

Han har också redaktionsuppdrag för ett antal vetenskapliga tidskrifter, bland annat Judgment and Decision Making, och är ledamot i styrelsen för Institutet för analytisk sociologi vid Linköpings universitet.

Simon Karlsson arbetar på Institutet för framtidsstudier i den forskningsgrupp som leds av Pontus Strimling. Han har en masterexamen i psykologi samt en kandidatexamen i statsvetenskap och psykologi. Inom gruppen arbetar han med forskning om politiska och moraliska åsikter, hur de varierar mellan grupper och förändras över tid, samt om samhälleliga aspekter av nya teknologier. Arbetet omfattar bland annat enkät-design, dataanalys och akademiskt skrivande.

Jens Rydgren är Professor vid Stockholms universitet, där han innehar professuren i sociologi (sedan 2009). Han tog examen från Stockholms universitet 2002 och har varit gästforskare vid Columbia University, Cornell University, Harvard University, École des Hautes Études en Sciences Sociales i Paris, Köpenhamns universitet och Utrecht universitet. Han är ledamot av Kungliga Vitterhetsakademien.

Han har ett långvarigt intresse för politisk sociologi; särskilt för att studera radikal-högerpartier och deras väljare, med särskilt fokus på att förklara variation över tid och/eller mellan länder.

Tidigare utgivet

**Svenskarna och migrationsfrågan.
Attityder till migration och migranter i Sverige 2012–2025**
Av Göran Holmqvist. Forskningsrapport 2026:1

**I nya hjulspår eller med risk för urspårning?
Erfarenheter av sociala insatsgrupper i Stockholms stad**
Av Lily Dickson Wahlman

**De virala experterna.
Legitimitetsbaser på sociala medier i början av covid-19-pandemin**
Av Anna Tyllström och Noomi Weinryb. Forskningsrapport 2023:1

Counter-Radicalization Interventions. A Review of the Evidence.
Av Michael Wolfowicz, David Weisburd och Badi Hasisi. Forskningsrapport 2022:1.

**Svensk pandemiberedskap i organisationsetisk belysning. Empirisk analys och
åtgärdsförslag för framtida pandemier.**
Av Erica Falkenström. Forskningsrapport 2021:1.

**Basinkomstens nya våg.
Lärdomar från medborgarlönsexperiment i välfärdsstater.**
Av Simon Birnbaum, Jurgen De Wispelaere och Robert Van Der Veen. Forskningsrapport 2020:1.

Med migranternas röst. Den subjektiva integrationen.
Av Bi Puranen. Forskningsrapport 2019:2.

**Sweden Democrat voters.
Who are they, where do they come from, and where are they headed?**
Av Kirsti Jylhä, Pontus Strimling och Jens Rydgren. Forskningsrapport 2019:1.

Ett manifest för sociala framsteg. Idéer för ett bättre samhälle.
Av Marc Fleurbaey, Olivier Bouin, Marie-Laure Salles-Djelic, Ravi Kanbur, Helga Nowotny och Elisa Reis.
2018.

Våldsbejakande extremism och organiserad brottslighet i Sverige.
Av Amir Rostami, Hernan Mondani, Christoffer Carlsson, Joakim Sturup, Christofer Edling och Jerzy
Sarnecki. Forskningsrapport 2018:4.

**How are our young adults doing?
A report on labour market activities and living conditions.**
Av Stephanie Plenty, Anton B Andersson, Simon Hjalmarsson, Carina Mood, Frida Rudolphi och Georg
Treuter. Forskningsrapport 2018:3.

**Sverigedemokraternas väljare.
Vilka är de, var kommer de ifrån och vart är de på väg?**
Av Kirsti M. Jylhä, Jens Rydgren och Pontus Strimling. Forskningsrapport 2018:2.

Hur går det för våra unga vuxna? En rapport om sysselsättning och levnadsvillkor.
Av Stephanie Plenty, Anton B Andersson, Simon Hjalmarsson, Carina Mood, Frida Rudolphi och Georg
Treuter. Forskningsrapport 2018:1.

Forskningsrapport 2026:2

År 2026 är Sverigedemokraterna (SD) stödparti åt en moderatledd regering och genom Tidöavtalet en fullvärdig part i utformningen av svensk politik. Så såg det inte ut för åtta år sedan. År 2018 stod SD utanför den politiska makten, och övriga riksdagspartier vägrade förhandlingar, överenskommelser och samarbete med partiet.

Vad gör en sådan förändring med väljarna i Sveriges tre största partier? Håller SD-väljarnas misstro mot etablerade medier och institutioner i sig, nu när partiet självt sitter nära makten? Hur ser Moderaternas väljare på sina nya politiska bundsförvanter? Finns det någon möjlighet för Socialdemokraterna att få tillbaka de väljare som de en gång förlorade till SD?

Den här rapporten är en uppföljning och utveckling av en studie som publicerades 2018 av Sverigedemokraternas, Moderaternas och Socialdemokraternas väljare. Den kartlägger väljargruppernas förhållande till regeringsmakten och till varandra, deras syn på klimatfrågan och den offentliga sektorns storlek, samt deras positioner i frågor om invandring och nationell identitet. Även upplevd marginalisering och den känslomässiga polariseringen mellan väljargrupperna undersöks.

Sammantaget tecknas här en bild av hur tre olika väljargrupper reagerat på ett politiskt landskap i grundläggande förändring.

Institutet för framtidsstudier är en självständig forskningsstiftelse finansierad via externa forskningsanslag och ett bidrag från statsbudgeten. Institutet bedriver tvärvetenskaplig forskning kring framtidsfrågor och verkar för en offentlig framtidsdebatt genom publikationer, seminarier och konferenser.

INSTITUTET FÖR FRAMTIDSSTUDIER
BOX 591, SE-101 31 STOCKHOLM
TELEFON: 08-402 12 00
E-MAIL: INFO @IFFS.SE
WWW.IFFS.SE